Դ· ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1037 ՈՒՐԲԱԹ 19 ՅՈՒՆԻՍ 1887 (Ն. Տ.) 1 ՅՈՒԼԻՍ 1887 10 ՇԻՒՎԱԼ 1304

20 ՓԱՐԱ (ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

Նամակ կամ որ եւ է այլ գրութիւն պէտք է ղրկել
Առ Խմբագրութիւն
Արեւելք Օրագրի
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه ده غلطه ده نورادونكيان خانده ارهولك
غزته سی اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. Պոլսոյ համար տարեկան գրչեկան արժէք 160
» » Վեցամսեայ 80
» » Եռամսեայ 40
Գաւառաց տարեկան 240
Գաւառաց վեցամսեայ 120
Օտար երկիրներ, տարեկան Ֆրանք 58
» » վեցամսեայ 26
Դուրս ղրկուած լրագրոց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։ Խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չդարձուիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deirmen Han Co'stantinople

Կ. ՊՈԼԻՍ, 19 ՅՈՒՆԻՍ, 1887

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ
(ՅՈՒՆԻՍ 24էՆ ՄԻՆՉԵՒ 28 ՅՈՒՆԻՍ.)

Անգլիոյ Թագուհին սա նամակն ուղղեց առ Պ. Հէնրի Մաթիէօս, ներքին գործոց նախարար.

Դղեակ Ուինտզորի, 24 յունիս.

«Անհամբեր եմ ժողովրդեանս արտայայտելու ջերմագին շնորհակալիքս այն յոյժ սիրալիր ընդունելութեան համար, զոր ժողովուրդս ըրաւ ինձ, զաւակներուս և թոռներուս, մինչ Ուեսթմինսթրի եկեղեցին կ'երթայինք, և մինչ կը վերադառնայինք անկէ.

«Եռանդագին համակրութիւնն որով ընդունուեցայ ի Լոնտոն որպէս և ի Ուինտզոր, այս յիշատակելի աւուրց մէջ, իմ Յոբելեանիս առթիւ, խորապէս յուզեց զիս.

«Այդ բան ապացոյց մ'եղաւ ինձ համար թէ ժողովուրդս գնահատած է յիսուն երկար տարիներու աշխատութիւնն և մտահոգութիւնն, որոց 22 տարիներն անցուցեր էի անամպ երջանկութեան մը մէջ, աջակից ունենալով սիրեցեալ ամուսնոյս սէրը, մինչ նոյնչափ տարիներու շարք մ'ալ անցուցեր էի վիշտերու եւ փորձութեանց մէջ, առանց վայելելու նորա (ամուսնոյն) թեւոյն պաշտպանութիւնն, և զուրկ նորա իմաստուն խորհուրդներէն.

«Ժողովրդեանս այս զգացմունք, և պարտուց գիտակցութիւնս հանդէպ սիրելի երկրիս և հպատակացս, որք այնչափ սերտիւ կապուած են կենացս հետ, քաջալեր պիտի լինին ինձ, կենացս մնացեալ մասին մէջ, պարտաւորութեանցս կատարման համար, որք յաճախ դժուար և դժնդակ են յոյժ.

«Սքանչելի բարեկարգութիւնն որ տիրեց այս առթիւ և ահագին ամբոխին արժանավայել ընթացքն՝ հիացմանս արժանացան.

«Աստուած պահպանէ երկիրս, և տարածէ նորա վրայ իւր բարիքներ. —այս է ջերմեռանդ աղօթքս.»

ՎԻԿՏՈՐԻԱ, Թ. և Կ.

Վիեննա, 25 յունիս.

Սերպիոյ Թագաւորն ընդունեց այս առաւօտ զՊ. Քալնոքի, որուն հետ երկու ժամ խորհրդակցեցաւ. Միջօրէէն յետոյ, Կայսրն, ի պատիւ Միլան Թագաւորին, պաշտօնական հացկերոյթ մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցան պալատական բարձրաստիճան պաշտօնեայք, Պ. Քալնոքի, Սերպիոյ դեսպանն, Աւստրիոյ դեսպանն ի Պելկրատ, եւն.

—Վիեննա, 27 յունիս.

Սերպիոյ Թագաւորն այսօր այցելութիւն տուաւ քանի մը դեսպաններու, և Ֆրանց Եօզէֆ Կայսեր հետ ներկայ գտնուեցաւ գահաժառանգ Իշխանին տուած հացկերոյթին.

—Պէրլին, 28 յունիս.

Պալթիկ ծովու ջրանցքին շինութեան սկսումն յետաձգուած է մինչեւ նոյմ., յատակագծին փոփոխման պատճառաւ.

—Մատրիտ, 27 յունիս.

Լրագիրք կը գանգատին նախարարութեան անտարբերութենէն ի մասին անպատրաստութեանց զորս Քարլիստ կուսակցութիւնը կ'ընէ՝ բանակ մը կազմակերպելու համար.

—Վիեննա, 28 յունիս.

Սերպիոյ Թագաւորն այսօր ընդունեց Անգլիոյ դեսպանն, և մէկ ժամ խորհրդակցեցաւ անոր հետ.

—Չեթինեէ կը հեռագրուի թէ օսմ. և չեռնակորեան պատուիրակաց միջեւ նորանոր դժուարութիւնք կը ծագին Չեռնակորայի սահմանաց գծման նկատմամբ, որ երկար ժամանակէ հետէ առկախ կը մնայ, և թէ այս պատճառաւ զայրոյթ կ'արտայայտուի Չեթինեէի պաշտօնական շրջանաց մէջ.

—Վիեննայէ հեռագիր մը սապէս կը պատմէ Միլան Թագաւորին հոն հասնիլը. «Միլան Թագաւորն յունիս 25ի երեկոյն Աւստրիոյ մայրաքաղաքն հասաւ. Սերպիոյ դեսպանութեան անդամք և աւստրացի բազմաթիւ քաղաքային և զինուորական պաշտօնատարք նմա կը սպասէին երկաթուղւոյ կայարանին մէջ. Լիխտէնշթայն զօրավարին հրամանաց ներքեւ հետեւակազօրաց գումարտակ մը, դրօշը պարզած և նուագարաններն հնչեցնելով, զինուորական ողջոյն մատոյց Ն. Վեհափառութեան, որ կը կրէր աւստրական 87րդ գնդի հետեւակազօրաց պատուակալ գնդապետի համազգեստն, ինչպէս և Ս. Ստեփաննոսի մեծ ժապաւէնը. Միլան Թագաւորն կայարանէ դուրս ելնելուն, նուագարանք հնչեցուցին Սերպիոյ ազգային երգն. Երբ Թագաւորն Հոֆպուրկի պալատն հասաւ, Ֆրանց Եօզէֆ Կայսրն այցելութիւն տուաւ նմա. Միլան Թագաւորը քանի մը օր Վիեննա պիտի մնայ, կայսեր պալատան մէջ, իբրեւ յատուկ հիւր Աւստրիոյ Արքունեաց. Յայտնի չէ թէ անկէ ետեւ կայսերական ջերմուկները պիտի երթայ, թէ Պելկրատ վերադառնայ ուղղակի.

—Յունիս 23ին, ի Լոնտոն, Ալպըրթ-Հոլի [illegible] մէջ, զօրահանդէս կատարուեցաւ ի պատիւ Թագաւորաց և գահաժառանգ Իշխանաց, որք ներկայ գտնուած էին Յոբելեանի հանդիսին. 12,000 զօրք կային, որոց երկու հազար հինգ հարիւրը ձիաւոր. Թագուհին ներկայ չէր զօրահանդէսին.

—Ի Լոնտոն, Յոբելեանի հանդէսք շարունակեցան մինչեւ ցերեկ եօթնեկին. Ի խնդիր հասարակութեան, Ուեսթմինսթրի մայր-եկեղեցւոյն մէջ Յոբելեանի առթիւ երեքշաբթի օր կատարուած հոգեւոր արարողութիւնը կրկնեցաւ հետեւեալ օրն, և այսպէս 10,000 հոգիք եւս բարեբախտութիւն ունեցան ներկայ գտնուելու գոհաբանական պաշտաման ի պատիւ Թագուհւոյն. Այս հոգեւոր պաշտաման առթիւ քանի մը հազար ոսկւոյ գումար մը հանգանակեցաւ, Լոնտոնի աղքատաց յատկացեալ բարեգործական նպատակներու համար. Մանկական խնճոյքներն եւս շարունակեցան, ի մեծ բերկրութիւն հազարաւոր աղքատ տղայոց. Գիշերները լուսավառութիւն և հրախաղութիւնք եղան. Եւրոպացի վեհապետական և իշխանական հիւրերն հետզհետէ կը մեկնին Լոնտոնէ.

—Պէլկրատ, 28 յունիս.

Եալթայէ կը ծանուցուի թէ Սերպիոյ Նաթալի Թագուհին կը մեկնի յուլիս 5—7ին և Պելկրատ պիտի վերադառնայ դէպ ի յուլիս 15ին. կ'ըսուի թէ ի վերադարձին պիտի տեսակցի Ռումանիոյ Թագուհւոյն հետ.

—Քրաքովիոյ լրագիրք կը ծանուցանեն ռուսական Պոլոնիոյ Կուսակալ Կուրքօ զօրավարն սպաննելու համար եղած փորձ մը. Զօրավարին գտնուած կառախումբին գծին վրայ հաստ գերաններ դրուեր են, բայց մեքենավարը ժամանակին տեսնելով, կրցեր է կառախումբը դադրեցնել, և մեծ վտանգէ մ'ազատել զօրավարը.

—Ռումանիոյ Թագաւորին ի Եաշ այցելութեան առթիւ Ն. Վեհափառութեան դէմ քանի մը փողոցներու մէջ եղած թշնամական ցոյցին հեղինակը տարի մը բանտարկութեան և 1000 ֆր. տուգանաց դատապարտուեցաւ.

—Վիքթորիա Թագուհւոյն յոբելեանը դէպ վճռակի մէջ կը գտնէ կլատսթոնեան Ազատականները. Լորտ Հարթինկթըն և Պ. Չէմպըրլէյն, Միութենական Ազատականաց երկու երեւելի պետերը, կլատսթոնեանց հետ հաշտուելէ յուսահատ, դիտաւորութիւն կը յայտնեն վերջնապէս ուրոյն կուսակցութիւն մը լինելու, կամ Պահպանողականաց հետ տեւական միութիւն մը հաստատելու, որով ազատական կուսակցութեան հերձուածը վճռական և վերջնական կը դառնայ. Խօսք կայ թէ «Ազգային Ազատական կուսակցութիւն» մը պիտի կազմուի, ամեն խնդրոյ մէջ ազատական, բայց Իռլանտայի եւ Անգլիոյ միջեւ միութիւնն անխախտ պահելու և իռլանտական-յեղափոխական ինչպէս և անգլիական-ընկերվարական հոսանց դիմադրելու հաստատ առաջադրութեամբ.

Միացեալ Նահանգաց Հանրապետութեան Նախագահ Պ. Քլիվլէնտ Վիքթորիա Թագուհւոյն Յոբելեանին առթիւ սա շնորհաւորական նամակը գրեց, զոր Լոնտոնի ամերիկեան դեսպանը Ն. Վեհափառութեան մատոյց Յոբելեանի օրը.

«Մեծ և պատուական բարեկամ.—Յանուն և ի դիմաց Միացեալ Նահանգաց, անկեղծ շնորհաւորութիւններ կը մատուցանեմ Ձեր Վեհափառութեան Մեծն Բրիտանիոյ գահը բազմելուն յիսնամեակին առթիւ. Հայրենակցացս ընդհանուր ձայնին արձագանգ միայն կուտամ՝ Ձեր ժողովրդեան համար մաղթելով երկարումն իշխանութեան մը, որ այնչափ նշանաւոր եղաւ ժողովրդային բարեկեցութեամբ, ֆիզիքական, բարոյական և իմացական. Արդարութիւն և ո՛չ թէ չողոքորթութիւն է խոստովանիլ թէ Ձեր անձնական առաքինութիւնք կարեւոր ազդեցութիւն մ'ունեցան, արտադրելով և պահպանելով իրաց բարգաւաճ և բարեկարգ վիճակն, որ ընդհանրապէս դիտելի է Ձեր Տէրութեան մէջ, և թէ, հետեւապէս, երկիրն երախտագիտութեան ու յարգանաց պարտք մ'ունի առ Ձեզ. Կը մաղթեմ որ Ձեր կեանքն երկարի, և խաղաղութեամբ, պատուով և բարգաւաճութեամբ օրհնուի ժողովուրդն, որոյ վրայ կոչուած էք իշխել. Կը մաղթեմ որ ազատութիւնք ծաղկի Ձեր Տէրութեան ամեն կողմ, ընդ արդար և հաւասար օրինօք, և Ձեր կառավարութիւն զօրեղ լինի կառավարելոց սիրով. Ի վերջոյ, կ'աղաչեմ Աստուծոյ՝ ունենալ զՁերդ Վեհափառութիւն ընդ իւրով սուրբ հովանաւորութեամբ.»—Աշխարհի ազատագոյն ազգին ամենաբարձր ներկայացուցչին այս վկայութիւնը Վիքթորիա Թագուհւոյն իշխանութեան բարերար արդեանց մասին՝ խորին գոհունակութիւն կ'ազդէ անգլ. մամլոյն.

Գերմանիոյ Գահաժառանգ Իշխանին կոկորդի հիւանդութիւնը վտանգէ զերծ չի համարուիր տակաւին. Գերման բժիշկներուն և անգլ. բժիշկ Տքդ. Մաքէնզիի միջեւ կարեւոր անհամաձայնութիւնք կան դեռ այս մասին.

—Գեր. Ռոզէլլի, պապական նուիրակն ի Բարիզ, յունիս 23ին իւր վկայագիրը մատոյց Հանրապետութեան Նախագահ Պ. Ժիւլ Կրեվիի, Պապին կողմէ մաղթանքներ ընելով Նախագահին և «ֆրանսական ազնիւ և վեհանձն ազգին բարօրութեան, բարգաւաճման և փառաց համար», և ջերմ բաղձանք յայտնելով պահպանելու բարւոք համաձայնութիւն մը ի մէջ Հռոմայ Աթոռոյն և ֆրանսական Պետութեան.

—Ռուս կառավարութիւնն ամենամեծ ձեռնարկութիւն մը ի գլուխ հանել որոշեց. Ռուսական երկաթուղիք մինչեւ Սիպերիա կը հասնին. Այժմ, Սիպերիոյ մէջէն մինչեւ Խաղաղական Ովկէանու եզերքը պիտի տարուին. Այս հարկ եղած քննութիւնք կատարուած են, և երկաթուղւոյ այս հսկայական ձեռնարկին գործադրումը վերջնապէս որոշուած է.

—Պերլինէ եկած վերջին հեռագրեր գոհութեամբ կ'աւետեն թէ Վիլհելմ Կայսր բոլորովին անցուցած է հիւանդութիւնն, որ վերջերս կը նեղէր զինք, և կարող եղած է դուրս ելնել ու պտըտիլ.

—1885 յունուար ամսոյ մէջ, Սպանիոյ հանգուցեալ Թագաւորն Ալֆոնսօ, ձիւնին ու փուքին հնարելով, այցելած էր Անտալուզիայի երկրաշարժէ կործանեալ նահանգն, և ձեռնարկած էր իւր անպատսպար մնացած հպատակներուն բնակարանաց վերաշինութեան. Երիտասարդ Թագաւորը չապրեցաւ իւր մարդասիրական գործին աւարտումը տեսնելու. բայց գործն ի գլուխ ելաւ, տնօրինութեամբ արքայական Յանձնաժողովոյ մը. Սպանիայէն և օտար երկիրներէ 260,000 անգլ. ոսկի հաւաքուելով, երկու տարւոյ և վեց ամսոյ միջոցին, 101 հատ գիւղեր ամբողջովին կամ մասամբ վերաշինուեցան, եկեղեցիներով, դպրոցներով, եւն. Այս առթիւ յատուկ հանդէս մը կատարուեցաւ, եւ Անտալուզիացիք ուրախութեան ցոյցերով արտայայտեցին իրենց երախտագիտութիւնն և գոհունակութիւնը Խնամակալ Թագուհւոյն իմաստուն իշխանութեան համար.

—Բոմպայի Պարսիքը (կամ Բարսի) նշանաւոր եղած են բարեգործական առատաձեռնութեամբ. Վախճանեալ Սըր Ճամսէթճի Ճիճիպոյ բովանդակ քաղաքակիրթ աշխարհին ծանօթ էր իւր առատաձեռնութեամբ. Եւ ահա նորա օրինակին հետեւող կը հանդիսանայ ուրիշ Պարս մը, Սըր Տինշա Մանուքճի Բըթիթ, դատաւոր ի Բոմպայ, որ 15,000 անգլ. ոսկի տուաւ այս օրերս, աղջկանց կրթարանի մը հաստատման համար ի Բոմպայ. Բսան տարւոյ միջոցին, միայն այս մարդասիրական ձեռնարկութեանց համար տուած էր 152,000 (հարիւր յիսուն երկու հազար) անգլ. ոսկւոյ ճշմարտապէս պատկառելի գումարն, որով կառուցուած և օժտուած են հիւանդանոցներ, վարժարաններ, եւն. Ահա՛ կրակապաշտ մը, որ շա՛տ Քրիստոնէից կրնայ բարի օրինակ լինել. Ահա՛ Զրադաշտի կրօնակից մը, յորմէ շա՛տ բան կրնան սովրիլ Վարդանայ սերունդք, եթէ կան.

—Անցեալ շաբթու մէջ Վիլհէլմ Կայսեր մէկ հրամանագիրն հրատարակեցաւ, որով գերման կառավարութիւնն 238,000,000 մարքի փոխառութիւն մը կը կնքէ, զինուորական ծախուց և ռազմական երկաթուղեաց շինութեան համար. Փոխառութիւնը գլխավճար չպիտի ունենայ, և 100էն 3½ տոկոս պիտի բերէ.

—Վիեննայէ կը հեռագրուի. «Միլան Թագաւորին աստ գալն ամեն բանէ առաջ քաղաքական նպատակ մ'ունի. Նա կը փափաքի ունենալ Աւստրիոյ Կայսեր և Կառավարութեան բարեկամութիւնն ու հաճութիւնն այս նոր կացութեան մէջ, յորում կը գտնուի պարագայից բերմամբ, ընդ նախարարապետութեամբ Պ. Ռիստիչի. Աւստրիոյ կառավարութիւնը չուզեր կապ ունենալ Պ. Ռիստիչի դաշինքին հետ. Թագաւորն ալ շատ վհատած է, և քաջալերութեան կը կարօտի. Թագուհւոյն հետ իւր վէճն և իւր անձնական զգացմանց հակառակ քաղաքական ընթացք մը բռնելու հարկը շատ կը նեղեն Թագաւորն, և կրնան արտադրել ծանր հետեւանքներ. Բայց առ այժմ ստոյգ չէ այն լուր թէ Միլան Թագաւոր հրաժարիլ որոշեր է.»

—Պարսկաստանի Շահն արտօնեց Ամերիկացի Միսիոնարներն ի Դէհրան հիւանդանոց մը հիմնելու, յորում պիտի ընդունուին և դարմանուին ամեն դիմողներ, առանց ազգի և կրօնի խտրութեան. Տր. Թօռէնս, բժիշկ Միսիոնար, Տնօրէն անուանեցաւ հիւանդանոցին. Ամերիկացի Միսիոնարք հանգանակութիւն բացած են այս նպատակաւ. Առ այժմ 5,000 տոլար կը խնդրեն ամերիկեան հասարակութենէն. բայց յետոյ 10,000 տոլարի եւս պէտք պիտի ունենան հաստատութիւնն ամբողջացնելու համար. Շահն Առիւծի և Արեգական պատուանշանը տուաւ Տր. Թօռէնսի, ի վարձատրութիւն մարդասիրական ծառայութեանց, զորս մատուցած է՝ բազում տարիներէ հետէ Պարսկաստանի մայրաքաղաքին մէջ ձրիապէս դարմանելով հիւանդներ.

—Գերմանիոյ մէջ արհեստի նոր ճիւղ մը յաջողապէս մշակիլ սկսած է, այն է՝ վարդիւղի մշակումն և արտադրութիւնն. Երեք տարի առաջ, Լայբցիկի Շիմէլ ընկերութիւնը քանի մը կալի տարածութեամբ հողի մը վրայ վարդի մշակութեան սկսած էր, և այժմ այս վարդերէն իւղ հանելու գործողութիւնն այնչափ յառաջ տարած է, որ Պալքանի հանրածանօթ վարդիւղի արտադրիչներուն դէմ փառաւոր ախոյեան մ'եղած է.

—Մաճառ Իշխան Պաթեանի իւր գիւղին մէջ, ի Մաճառստան, 1,200 հրաւիրելոց փառաւոր խնճոյք մը տուաւ ի պատիւ Թագուհւոյն Յոբելեանին. Անգլիոյ արքայական դրօշը պարզուեցաւ և 50 թնդանօթաց արձակմամբ ողջունեցաւ. Հանդիսին շքեղութեանց մէջ դիտելի պարագայ մ'էր որ պարտէզը զարդարուած էր օսմանեան գեղեցկահիւս վրաններով, որք 300էն մինչեւ 500 տարի առաջ օսմ. բանակներէ առնուած էին. Մաճառ ազգին բոլոր երեւելի ներկայացուցիչք այս հանդիսին առթիւ ջերմապէս արտայայտեցին իրենց անգլիական համակրանքները.

—Լոնտոնի լրագիրք կը պատմեն ահռելի ոճիր մը որ գործուած է Սկովտիոյ Սթիրլինք գաւառին Եկլէհ քաղաքին մէջ. Տեղւոյն երիցական եկեղեցւոյն հովիւ Վեր. Ռոպերթ Լէքիի կինն, ի բացակայութեան ամուսնոյն, սպաննած է իւր երեք զաւակները, որոց անդրանիկը չորս տարեկան էր միայն, և ապա ինքնասպան եղած է. Սպասուհին տեսած էր տանտիկնոջ ննջարան երթալն երեք խեղճ մանկիկներուն հետ, և քառորդ մը յետոյ ինք եւս այն սենեակը կ'երթայ բան մ'ուզելու, երբ չորսին դիակները տարածուած կը գտնէ, կոկորդնին մկրատով կտրած. Տիկին Լէքի քանի մը օրէ ի վեր կը գանգատէր անհանգստութենէ մը. բայց սպասուհին կը հաստատէ թէ տղայքը ննջարան տարած պահուն տանտիկինն քաջառողջ երեւոյթ ունէր.

—Ալզաս-Լօռէնի գերմանական իշխանութիւնք կը շարունակեն իրենց տարօրինակ խստութիւններն ամենէն չնչին գործերու մէջ անգամ. Թան քաղաքի աղջկանց վարժարանին մէջ, պարտաւորիչ ուսմանց ժամերէն դուրս, մէկ ժամ ֆրանսերէնի [illegible] դաս մը կը տրուի. Դասախօսութեան համար կը գործածուի Լառուսի քերականութիւնն, յորում կայ սա բացագանչութիւն. «Կեցցէ՛ Ֆրանսա, մեր սիրելի հայրենիք.» Այս բացագանչութեան պատճառաւ, Լառուսի դասագրքին այդ վարժարանի մէջ գործածութիւնն արգիլուեցաւ.

—)(17)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՕԳԴԱՎ ՖԷՕՅԷԷ
(ԱՆԴԱՄ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻՈՅ)

ՏԱՐՓԱՆՔ ՖԻԼԻԲԻ

—Բայց, ըսաւ, այդչափ զարշահոտ չթուիր ինձ . . . մինչեւ իսկ բուսական լաւ կը հոտի . . .

—Կը հաւատամ . . . ձե՛ռքս կը հոտոտէք, ըսաւ մարքիզուհին.

Ֆիլիբ, որ այլ իւր նախկին միամտութիւնը չունէր, մտածեց թէ այդ գոհարազարդ գեղեցիկ ձեռքը շատ դիւրաւ մատուցուած է իրեն. սակայն տեսնելով մարքիզուհւոյն անմեղ ժպիտն, ի բաց վանեց այդ պիղծ խորհուրդը.

Պ. տը Դալիա սեղանին վար դրաւ զինս. Ընթրիքէն յետոյ, մարքիզուհին, ցոյց տալու համար Ֆիլիբի թէ իրօք ընտանիքէն էր, ձեռքը տուաւ մետաքսի կարժ մը զոր կծիկ կ'ընէր՝ թրքական հրարգելի(écran)մը ծայրը շինելու համար. Ֆիլիբ այդ միջոցին գրեթէ նորա ոտից տակ նստած էր աթոռակի մը վրայ, եւ մարքիզուհին նմա կը ժպտէր իւր սովորական միամտութեամբ, մերթ ընդ մերթ նորա վրայ արձակելով իւր սուր եւ ցուրտ նայուածքն:—Այսպէս դաշնակին առջեւ անցաւ, հարցուց թէ տեղեա՞կ է երաժշտութեան, եւ էջերը դարձնել տուաւ նմա. յետոյ, ժամանակ անցընելու և նորա ակնածութիւնը փարատելու համար, երիտասարդին հետ թղթատեց լուսանկարաց քանի մը ալպոմներ:

Այս շնորհալի ընտանութիւնն անշուշտ անպաշտ քաղաքավարութիւն մ'էր տիկին տը Դալիայի կողմէ, որ կը կարծէր թէ իւր պարտքն է այդպէս վարուիլ իւր ամուսնոյն բարեկամին հետ.—Ամեն անգամ նոյն ընթացքը կը բռնէր Ֆիլիբի նկատմամբ՝ երբ իւր տունը գար, սակայն միշտ տղայական կամակատարութեամբ մ'եւ արհամարհոտ անտարբերութեամբ մը, որ այդ ընթացքին չէին համապատասխաներ: Այլ այդ յողդողդութիւնն իսկ, առանց մարքիզուհւոյն գիտութեան, յանկուցիչ ու խռովիչ բան մ'ունէր, եւ դժբաղդ երիտասարդը շատ լաւ կ'ըմբռնէր զայս:—Պարագայներ կան յորս պատիւը կը պահանջէ փախչիլ: Ընկեցաւ այդ դժնդակ քաջութիւնն, այցելութիւնները նուազեցուց, եւ զանազան պատրուակներով մերժեց երկու երեք հրաւէրներ: Ասի պայմանալի թուեցաւ Պ. տը Դալիայի որ սիրալիր կերպիւ յանդիմանեց զինք, ինչպէս եւ իւր կինը, մեղադրելով թէ իւր մեծամիտ եւ ցուրտ վարմունքով վշտացուցած եւ հեռացուցած էր երիտասարդը:

Հաշտութիւնը կնքուեցաւ տիկին տը Լիպէնէի տունն, ուր ամեն երեքշաբթի գիշեր պարահանդէս կը տրուէր: Տիկին տը Դալիա հաճեցաւ ինքն անձամբ վալսի հրաւիրել զՖիլիբ տը Գուավիլիէ. վալսէն յետոյ, առանձին սրահակ մը տարաւ զնա, և բազմոցի մը վրայ նստելով, արմաւենւոյ մը ստուերին տակ.

—Ձեր պատճառաւ կը կշտամբուիմ, ըսաւ.

—Ինչպէս, տիկին.

—Ո՛ն, քովս նստեցէք, մի՛ վախնաք. Իրա՞ւ է որ ցրտութեամբ վարուեր եմ ձեզ հետ, ինչպէս կ'ըսեն.

—Ո՛հ, Տէ՛ր Աստուած, տիկի՛ն.

—Ասիկա զարմանալի չը՞ թուիր ձեզ. ինծ ալ այնպէս կը թուի, որովհետեւ կը կարծէի թէ միշտ սիրալիր ընդունելութիւն մը կ'ընէի ձեզ.

—Բայց . . . միշտ, տիկին.

—Որովհետեւ վերջապէս կ'ենթադրեմ թէ չէիք պահանջեր որ վզերնուդ փաթթուիմ, այնպէս չէ՞.

—Տիկին, միշտ կարի գոհ մնացած եմ..

—Ո՛ն, լռեցէ՛ք . . . : Իրաւ է . . . շատ գէշ վարուեցայ ձեզ հետ, կ'ընդունիմ..եւ դիտմամբ այդպէս ըրի.

—Տիկի՛ն, մրմնջեց Ֆիլիբ, ես բան [illegible] չփոխած.

—Պատճառն այն է որ այդչափ լրջմիտ եւ խոհական չէի կարծեր զձեզ. Իրա՛ւ որ շատ անկեղծութեամբ պիտի խօսիմ ձեզ, պարոն տը Գուավիլիէ . . . թերեւս չափազանց անկեղծութեամբ . . . : Գիտնալու էք թէ մինչեւ որ այս տարիքս եկած եմ, բաւական փորձառութիւն ունեցած եմ . . . յաճախ շատ դժուա՛ն կերպիւ. Լաւ ուրեմն, պարոն, երբ ինծ ներկայացուեցաք . . . բոլոր այն դէպքերէն յետոյ . . . ինքնին ըսի. «Աւասիկ երիտասարդ մը որ, բաղդին բերմամբ, իմ ամենէն մտերիմ բարեկամս պիտի լինի . . . Անշուշտ պիտի քծնի ինծ . . . : Շատ գէշ բան մը պիտի լինի այս . . . կերպիւ իւր ամուսնոյս կեանքը փրկած է նա . . . : Շատ գէշ պիտի լինի, շատ անախորժ բան մը:»—Այնպէս չէ՞.

—Տիկի՛ն, կը հաւատամ ձեզ . . .

—«Լաւ ուրեմն, երբեք ամենափոքր առիթ մը տալու չէ նմա որ այդ մոլար ճամբուն մէջ իյնայ . . . պէտք է ինքզինքը զսպել . . .» Այսպէս ըսի ինքնին, պարոն տը Գուավիլիէ, որովհետեւ զձեզ կը կարծէի գիւղաքորոք, յորդեռանդ, արկածախնդիր երիտասարդ մը, որպէս շատ կը գտնուի. սակայն բնա՛ւ երբեք, դուք խոհական, հանդարտ, ակնածող, ի մի բան պարկեշտ երիտասարդ մ'էք . . . : Ո՛հ, այն ատեն . . . կրնանք համաձայնիլ.

Զայս ըսելով, յամրաբար հանեց ձեռնոցը, թեւն երեւցաւ իւր հիանալի մերկութեամբ, ու ձեռքը կարկառեց Ֆիլիբի.

—Իմ փորձառութիւնս, շարունակեց իւր կուսական ժպտով, իմ տարաբաղդ փորձառութիւնս, պարոն տը Գուավիլիէ, ուսուցած է ինծ զգուշանալ արանց բարեկամութենէն. Աստուա՛ծ վկայ, ինչ սրտնեղութիւն է ինքզինքդ յապահովի զգալ այդ չէզոք դրօշակին ներքեւ եւ յանկարծ տեսնել որ կարծեցեալ բարեկամդ դերը կը փոխէ եւ իւր բոլոր գոյնը դուրս կու տայ . . . Կենաց հաճոյքը կ'սպաննէ այս . . . եւ շատ ցաւալի է, որովհետեւ մարդ եթէ կարենար տէր լինիլ անձին, ոչինչ աւելի քաղցր կը լինէր քան այդ անուշ բարեկամութիւնը, մանաւանդ այն կանանց համար, որք բնաւորութեամբ կամ պարտականութեամբ, անկարող են ուրիշ տեսակ զգացումներ ունենալ: Գալով ինծ, ես բոլորովին եւ կեցած էի ասկից . . . սակայն հիմա կը փափաքիմ վերսկսիլ . . . առիթն յարմար է փորձելու համար այդ ցնորքն, եթէ կարելի է: Ամուսնոյս եւ հետեւաբար ինծ հետ այնպիսի կապերով կապուած էք,—ձեր բնաւորութիւնն այնքա՛ն պարկեշտ է որ . . . թերեւս կ'արժէ փորձ մ'ընել . . . այնպէս չէ՞.

Ֆիլիբ երբեք համարձակութիւն չպիտի ունենար խնդրել այդ գեղանի մարքիզուհիէն. սակայն իւր հոգւոյն բոլոր անկեղծութեամբ կը անձկար այն երանութեան զոր այժմ իրեն կ'առաջարկէր ծաղկահասակ կինն: Արդարեւ, սքանչելի բան մ'էր այս. տիկին տը Դալիայի հետ իւր յարաբերութիւնք, այդ բարեկամական կռուանին վրայ, վերստին պիտի հիմնէին զինքն եւ անձկութիւնները պիտի փարատէին: Եթէ դիպուածաւ օր մը իւր զգացումներն անցնէին որոշեալ սահմանն, այդ հանդարտ, անկեղծ եւ ուղղամիտ կինն ի հարկին եւս պիտի դարձնէր զինքը մոլար ճամբէն:—Ֆիլիբ յուզեալ խօսքերով շնորհակալութիւնն յայտնեց առ տիկին տը Դալիա, եւ իրարմէ բաժնուեցան՝ սերտ բարեկամներ դարձած. Այդ վայրկեանէն, երիտասարդը կարծեց թէ աներկիւղ կրնար շարունակել իւր սիրալի տեսակցութիւններն այդ չքնաղ կնոջ հետ.

Իրօք, այնքան յապահովի էր այդ կնոջ քով որքան եթէ Թուրքի անտառի մը խորը գտնուէր, յովազի մը թաթը կուրծքին վրայ.

Բուն եւ զուտ Բարիզուհին, երբ լիովին զարգացած է, սքանչելի էակ մ'է. Բարիզի այն տարօրինակ տաք ջերոցին մէջ, մանուկն արդէն մանկամարդ աղջիկ մ'է, մանկամարդ աղջիկը կին մը, եւ կինն հրէշ մը,—հրապուրիչ ու սոսկալի հրէշ մը.—Շատ անգամ մարմինը սուրբ է, այլ միտքը խորապէս յափրացեալ և ապականեալ. Բարիզի այն մեծ շարժման մէջ, սրահներու մէջ, թատրոններու մէջ, ամեն ազգի ցուցահանդիսաց մէջ, բոլոր երկիրներն ու բոլոր դարերն անցած են իւր աչաց եւ մտաց առջեւէն. գիտէ անոնց բարքերը, կրքերն, առաքինութիւններն ու մոլութիւններն,—որոց վրայ եւ բանաստեղծութիւն կուտայ արուեստն իւր բոլոր ձեւերով,—եւ այս ամենը կը յուզի գիշեր ցերեկ իւր բորբոքեալ ուղեղին մէջ: Ամեն բան տեսած, ամեն բան կարդացած, ամեն բան երեւակայած, ամեն բանի տենչացած է. ամեն բանէ ձանձրացած և ամեն բանի հետաքրքիր է միանգամայն: Երբեմն լաւ ճամբուն կը հետեւի, երբեմն մոլար ուղւոյն, առանց մեծ ախորժ զգալու ո՛չ լաւէն եւ ո՛չ վատթարէն, որովհետեւ քան զլաւն լաւագոյն եւ քան զվատթարն վատթարագոյն բան մը կ'երազէ: Քմահաճոյք մը՝ անառակ, եւ առիթ մը ոճրագործ կ'ընէ այդ անմեղը:

Այդպէս էր եւ Դալիա մարքիզուհին. Ամուսինն, որ շատ մտացի մարդ մ'էր, ուզած էր տեսակ մը հաճոյեցի տիկին ընել զայն, եւ կը պարծենար այդ բանին մէջ յաջողելուն վրայ. Այդ նիւթոց վրայ խորախորհուրդ գաղափարներ ունէր զորս յօժարակամ կը հաղորդէր իւր բարեկամաց.

(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Դատական նախարարի խորհրդական Վսեմ. Վահան էֆէնտիի եւ Կրօնական գործոց տեսուչ Զիւէր պէյի հետ.

Ն. Ամենապատուութիւն յետոյ ոստիկանութեան պաշտօնատունն երթալով այցելութիւն տուաւ Վսեմ. Քեամիլ պէյի։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Երէկ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ տեղի ունեցաւ, ի ներկայութեան Ս. Պատրիարք Հօր, փաստաբան Գրիգոր էֆէնտի Զօհրապի նշանախօսութիւնն ընդ Ազն. Օր. Գլարա Եազըճեանի, դուստր Եազըճեան Պօղոս էֆէնտիի, և քեռորդի բարեյիշատակ Տր Մօզեանի. Ներկայ էին Վսեմ. Ունճեան Աբիկ էֆէնտի, Վճռաբեկ Ատեանի անդամ Վսեմ. Իքիատէս էֆէնտի, առեւտրական երկրորդ դատարանի նախագահ Վսեմ. Գոտղաքի էֆէնտի, Կիւմիւշկէրտան Տիգրան էֆէնտի, Եազըճեան Տիգրան էֆէնտի և այլ ազգականք ու բարեկամք երկուց կողմանց։

Կը խնդրուի մեզմէ ծանուցանել թէ Պատրիարքական փոխանորդ Դիւր. Գէորգ Ծ. վարդապետ Իւթիւճեան հանգիստ Պատարագ պիտի մատուցանէ վաղը Նարլը Գաբուի եկեղեցւոյն մէջ, ի յիշատակ հոգւոյ ծնողաց բարեպաշտ ազգայնոյ մը։

Նոյնպէս Արժ. Յովհաննէս վարդապետ Արշարունի յառաջիկայ կիւրակէ առաւօտ Պատարագ պիտի մատուցանէ նոյն եկեղեցւոյն մէջ, վասն հոգւոյ բարեպաշտ ազգայնոյ մը։

Նշանախօսութիւնք 18 յունիսի, հինգշաբթի

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ԿՈՂՄԷ ՀԱՂՈՐԴՈՒԱԾ

1. Փաստաբան Տ. Գրիգոր Խաչիկ Զօհրապ, Գատըգիւղ. ընդ Օր. Գլարա Պօղոս Եազըճեան, Գատըգիւղ։
2. Կեսարացի Փինաճեան Տ. Ճիվան Սիմոն Մորուքեան, Մուսալլա. ընդ Օր. Սրբուհի Գրիգոր Մինթանճեան, Ֆըրչըճը փողոց։
3. Կեսարացի Նպարավաճառ Տ. Աւետիս Բարսեղեան, Բերա. ընդ Կեսարացի Օր. Մաքրուհի Սարգիսեան, Բերա։
4. Բալուցի հիւսն Տ. Կիրակոս Վարդան Փիլեան, Զուքուր Չէշմէ. ընդ Օր. Եպրուհի Յարութիւն Իշլէմէճեան, Ուսկիւտար։
5. Թէնէքէճի Տ. Յակոբ Յովհաննէսեան, Գատըգիւղ. ընդ Օր Նուրիծա Յովսէփեան, Գումգաբու։
6. Գաֆէսճի Տ. Միհրան Խաչիկեան, Թօփգաբու. ընդ Օր. Աննիկ Յակոբեան, Սամաթիա։
7. Ջինոյս Տ. Անդրեաս Յարութիւն Զարիֆեան, Խասգիւղ. ընդ Օր. Ազնիւ Մինաքերիմ Պէրովեան, Սալմաթօմրուք։
8. Կօշկակար Տ. Լեւոն Բարթող Երկանեան, Միջագիւղ. ընդ Օր. Սաթենիկ Տարսայիչ Սարաֆեան, Միջագիւղ։
9. Կառավար Տ. Միքայէլ Կարապետեան, Պէշիկթաշ. ընդ Օր. Մաքրուհի Յակոբ Սեւլիկեան, Պէշիկթաշ։
10. Դերձակ Տ. Արիստակէս Գրիգորեան, Սալմաթօմրուկ. ընդ Օր. Մէօհրիւպէ Յարութիւնեան, Խասգիւղ։
11. Նալպանտ Տ. Նշան Կարապետեան, Բերա. ընդ Օր. Պէադրիս Ալեքսանեան, Բերա։
12. Անգործ Տ. Կարապետ Մարտիրոսեան, Բերա. ընդ Օր. Արտեմ Կարապետեան, Բերա։
13. Տօպրաճը Տ. Գրիգոր Պաղտասար Էսիրեան, Գուրուչէշմէ. ընդ Օր. Պայծառ Պետրոսեան, Գուրուչէշմէ։
14. Քամաքօղ Տ. Բենիամին Մկրտիչ Բաբեկեան, Պէյքօզ. ընդ Օր. Երանուհի Խաչատուր Երէցեան, Պէյքօզ։
15. Պէքիւճի Տ. Գրիգոր Վարդանեան, Թօփգաբու. ընդ Օր. Ռաքէլ Խաչատուրեան, Թօփգաբու։
16. Վանցի սպասաւոր Տ. Սերովբէ Մարտիրոսեան, Սամաթիա՝ Նարլըգաբու. ընդ Օր. Երմոնէ Գաբրիէլեան, Սամաթիա՝ Նարլըգաբու։
17. Կօշկակար Տ. Նահապետ Ալեքսանեան, Սամաթիա. ընդ Օր. Սաթենիկ Կարապետեան, Սամաթիա։
18. Դրամուլիչ Տ. Գրիգոր Ռափայէլեան, Միջագիւղ. ընդ Օր. Աննիկ ոսկերիչ Գրիգորեան, Միջագիւղ։
19. Գալաֆ Տ. Միսաք Յովհաննէսեան, Բերա. ընդ Օր. Բեյլուզ Նշան Ալոյճեան, Սալմաթօմրուք։
20. Խորտկավաճառ Տ. Կարապետ Նիկողոս Փափազեան, Սալմաթօմրուք. ընդ Օր. Տիրուհի Համբարձումեան, Կէտիկ-փաշա։
21. Կօշկակար Տ. Առաքել Յովհաննէսեան, Սամաթիա. ընդ Օր. Մէօհրիւպէ Գրիգորեան, Սամաթիա։

ՌՕՊԵՐԴ ԳՕԼԷՃ

Ռօպէրդ Գօլէճի ամավերջի հանդիսի նկարագրութեան մէջ երէկ ըսած էինք թէ Սօֆօմօր կարգի առաջին ուսանողն էր Պ. Իւթիւճեան։ Պ. Իւթիւճեան մրցանակ ընդունած է արդարեւ, բայց արտասանութեան (էլօքիւշըն) համար, իսկ Սօֆօմօր կարգի առաջին ուսանողն է Պ. Ճէճիզեան, եղբօրորդի վարժարանին բազմամեայ ուսուցիչ Մեծ. Յակոբոս էֆէնտի Ճէճիզեանի։

ԻՐԱՒԱՆՕՐԵԱՑ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ Զ. Թիւը կը հրատարակէ այսօր հետեւեալ պարունակութեամբ.

Միջամտութիւն եւ Մ---. — Մզում պէտք է. — Յիշատակ. — Ի Պիլոբիա. — Բարոյական ասածներ. — Ուղեւորութիւն. — Նորավէպ՝ Ինչ պատմեց ինձ Գրիգոր. — Մետաղներուդ Տարեդարձ Հայկական կրթարանի. — Կնոյն բժիշկը. — Զաւարձալիք. — Վէպ՝ Ժուրֆրուա - Ընտանիքը՝ գրքի ձեւով. — Քաղաքական. — Ազգ. Լուրեր. — Ծանուցմունք։

«ԱՐԵՒԵԼՔ» վաղը չպիտի հրատարակուի Ս. Լուսաւորչի Տօնին առթիւ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱՆՇԱՆՔ ԵՒ ԱՍՏԻՃԱՆՔ

Սալիհէի աստիճան տրուեցաւ Անտառաց և հանքաց ժողովոյ անդամ և շրջուն քննիչ Յարութիւն էֆէնտիի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Սպարապետի Դրբան ընդհանուր հաշուակալութեան առաջին բաժնին նախագահ Միրլիվա Սաատէտտին փաշայի, Հեծելազօրաց դիւանի անդամ Միրլիվա Օսման փաշայի և Ծովային Միրլիվա Օսման, Հասան ու Հիւսնի փաշաներու։

ՕՏԱՐ ՊԱՇՏՕՆԱՆՇԱՆՔ

Ֆրանսական կառավարութիւնը Պատուոյ Լէժէոնի պատուանշանին երրորդ աստիճանը նուիրեց Վեհ. Սուլթանի թիկնապահ Ֆերիգ Րիզա փաշայի և նոյն պատուանշանի չորրորդ աստիճանը՝ կայս. պալատան դէր-տնօրէն Աչմէտ Դէվֆիգ պէյի։

Վեհ. Սուլթանն արտօնեց սոյն պատուանշաններու գործածութիւնը։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Ըստ մասնաւոր տեղեկութեանց Հաքիքաթի, Պուլկար կառավարութիւնը մեծ հոգ կը տանի որպէսզի թէ՛ իսլամ եւ թէ քրիստոնեայ երեսփոխանք ներկայ գտնուին ի Դրնովա գումարելի մեծ Սոպրանիէին։ Ըստ այսմ, Վառնայէն երեք իսլամ երեսփոխաններ ճամբայ ելեր են Դրնովա երթալու համար։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին և խորհրդական Վսեմ. Տաւէան էֆէնտիի հետ։ Յետոյ ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ եւս Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ անոնց հետ։

—Նախարարաց Խորհուրդն յարտասովոր նիստ գումարեցաւ երէկ և խորհրդակցեցաւ քաղաքական ինչ ինչ կարեւոր խնդրոց վրայ։

ՕՍՄ. ԾՈՎԱՌՄԲԱԿԻՐՔ

Երկու նոր ծովառմբակիր շոգենաւերն որք մայրաքաղաքս բերուեցան քանի մ'օր առաջ, շինուած են ի Չէրսըգէյ, Լոնտոնի մօտ, Պ. Ցէվինքի նաւարանին մէջ ուր արդէն անցեալ տարի շինած էր Սէրֆէռ ծովառմբակիրն։ Երկու նոր շոգենաւերն առաջին կարգի են. 125 ոտք երկայնութիւն, 15 ոտք լայնութիւն ու 6.10 խորութիւն ունին, Իւրաքանչիւրին 11,500ական անգլ. ոսկի ծախք եղած է, այսինքն Եւրոպայի մէջ շինուած գերմանական ծովառմբակրաց ծախուց կէսն։ Թէեւ գետէն մեկնելէ առաջ փորձ մը կատարելով Անգլիոյ ծովային նախարարութեան մէկ պաշտօնէին ներկայութեան, մէկ ժամուան մէջ քսան-երկու ծովային մղոն տեղ ընթացեր են, Այս արդիւնք, զոր կը հաստատէ Լոնտոնի նաւային իշխանութիւնը, պայմանագրին մէջ նշանակեալ ծայրագոյն արագութիւնն անցած լինելով, ծովառմբակիրը շինողն իրաւունք պիտի ունենայ, ըստ նոյն պայմանագրի, 500 ոսկւոյ պարգեւ մ'ստանալու։

Յիշեալ ծովառմբակիրք Կ. Պոլիս հասան օսմանեան դրօշակներով, բայց անգլիացի նաւապետներու և մեքենագործներու ձեռամբ։ Ուղեւորութիւնն, հակառակ հովերու պատճառաւ, 25 օր տեւած է, մանաւանդ որ արագ չէին ընթանար և Ճիպրալթար ու Մալթա հանդիպած են հանքածուխ առնելու։

—Օսմանեան նաւատորմն այժմ ունի տասն-չորս ծովառմբակիր շոգենաւակներ որոց վրայ աւելցնելով ի Գերմանիա յանձնարարեալ տասն և արքունի նաւարանի մէջ պատրաստուելու վրայ եղող տասն ուրիշ ծովառմբակիր շոգենաւակներն, օսմանեան նաւատորմն պիտի ունենայ երեսունչորս հատ առաջին կարգի ծովառմբակիր շոգենաւակներ։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

—Առողջապահական վարչութիւնն իւր վերջին մէկ նստին մէջ հետեւեալ պաշտօնէական փոփոխութիւններն որոշեր է.

Տր. Քառալտի, պատուիրակ օսմ. առողջապահական վարչութեան ի Թէհրան, նոյն պաշտօնով Աղեքսանդրիա փոխադրուած է փոխանակ Տր. Պիմսէնտէյնի որ հանգստեան կը կոչուի։

Տր. Ազիւէրով, տնօրէն Ապու - Սաատի (Ճիտտէ) մաքրանոցին, առժամեայ առողջապահական քննիչ անուանուած է ի Ճիտտէ և նմա յաջորդած է Քերմանշահի առողջապահական բժիշկ Տր. Պօմ։

Տր. Եշըէֆ պէյ, օգնական Ճիտտէի քննչին, առողջապահական առժամեայ քննիչ կարգուեր է ի Եամպօ (Կարմիր Ծովու վրայ)։

—Օսմանեան առողջապահական վարչութիւնը տեղեկանալով որ Պարսկաստանի և Սօղուգ Պուլագի կողմերը սաստիկ տիրէ և թէ տարափոխիկ հիւանդութիւն մ'ևս երեւան եղած է, հրամայեց պէտք եղած տեղերը քննել այս տարափոխիկ հիւանդութիւնն և տեղեկագրել։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Օսմ. Կայս. Պանքային կողմէ հետեւեալն հաղորդուած է մեզ ի հրատարակութիւն.

«Օսմ. Կայսերական Պանքայի բաժնետերաց ընդհանուր ժողովն որ գումարեցաւ յունիս 29 ին (Ն. Տ.) ի Լոնտոն, որոշած է մէն մի բաժնեթղթի վրայ տասն շիլինի շահաբաժին մը վճարել 1886 տարւոյ շրջանին համար։

«Այս վճարում տեղի պիտի ունենայ 1887 յուլիս 1 էն Պանքային Կ. Պոլսոյ, Լոնտոնի եւ Փարիզի կեդրոններուն ինչպէս իւր միւս գործակալութեանց կամ մասնաճիւղերուն կողմէ, երբ ներկայացուին թիւ 23 եւ 24 կտրոնք։»

* * *

Բարձրագոյն հրամանաւ կառավարական բոլոր պաշտօնեայք առաւօտները ժամը 4½ին իրենց պաշտօնի գլուխը պիտի գտնուին և երեկոյին ժամը 10½ին պիտի մեկնին։

—Հաքիքաթ կիմանայ թէ փաստաբանաց ժողովն յետ քննութեան երեք ամիս պայմանաժամաւ փաստաբանութեան պաշտօն կատարելէ զրկեր է փաստաբան Ալթունեան էֆէնտին, իւր ինչ ինչ անվայել ընթացից համար։ Փաստաբանաց ժողովն իւր սոյն որոշումը տեղեկագրով մը հաղորդեր է Դատական Նախարարութեան։

—Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ յատուկ ծովային զինուորաց վեց վաշտեր եւս ներկայ պիտի գտնուին Սելամլըքի արարողութեան։ Ըստ այս հրամանի Մէ---իէ զրահաւորի նաւաստիք այսօր ներկայ կը գտնուին Սելամլըքին։

—Ինտէբէնտանս Ռումէն իւր յունիս 29 ի թուոյն մէջ կըսէ թէ Պ. տը Րատովիչ տասն-հինգ օրէն պիտի մեկնի Կ. Պոլսէն եւ նմա պիտի յաջորդէ Պուքրէշի գերմանական դեսպան Պ. Պիւշ։ Այս երկու լուրերն ալ ստոյգ չեն, նախ որ Պ. տը Րատովիչ թէեւ արձակուրդ ստացած է, որպէս ծանուցեցաւ, սակայն մեկնման թուականն որոշուած չէ տակաւին։ Գալով Պ. Պիւշի Կ. Պոլսոյ դեսպան անուանման, տարի մ'է որ այսպիսի զրոյց մը կը շրջի, առանց իրականութիւն գտնելու։

—Պուքրէշէն կը գրեն թէ Տիկին Ալէքօ փաշա անդ հասեր է ամսոյս 14 26 ին, մեկնողն կառախումբով ուր կը գտնուէին Տիկին եւ Օրք. տը Րատովիչ։ Դեսպանուհին և իւր աղջիկունք գերմանական դեսպանատունն իջեր են եւ իրենց մեկնման առջի օրը Սինայեայի պալատը գնացեր են յայցելութիւն Էլիզապէթ թագուհւոյն։

—Ադրիանուպօլսոյ կուսակալն՝ իւր օգնական Նիքոլաքի էֆէնտին Ռատոսդօ ղրկեր է 303 տարւոյ տասանորդական տրոց վարձակալութեան տրուելու գործին վրայ հսկելու համար։

—Եգիպտական մաքսատանց տնօրէն Պ. Քայէարտ որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ տեսակցութիւն մ'ունեցած է, որմէ յետոյ Բ. Դուռն որոշած է պատուիրակ մ'անուանել օսմանեան ծխախոտին յԵգիպտոս ներմուծման խնդրոյն վրայ բանակցելու համար Պ. Քայէարտի հետ։

—Իտալացի վաճառականներ Պէրութի մաքսատունէն անցունել ուզելով Լիբանանու մէջ գործուած մետաքսեղէններ որք օտար երկիր պիտի ղրկուէին, տեղւոյն մաքսատան տնօրէնն՝ ըստ սովորութեան՝ անոնց ո՛ւր պատրաստուած լինելու Բէլէթէն և կամ հակառակ պարագային մէջ մաքսատուրք պահանջեր է։ Վաճառականք յայտնելով թէ Լիբանանու իշխանութիւնք մերժած էին այդ Բէլէթէն տալ, խնդիրը Կ. Պոլսոյ իտալական դեսպանին տեղեկագրած էին։

Ասոր վրայ Պառոն Պլան պէտք եղած ձեռնարկներն ըրած է Բ. Դրան մօտ որ հրաման ղրկած է Պէրութի կուսակալին տեղեկանալ խնդրոյն պարագայից և ըստ այնմ տնօրինութիւն մ'ընել։

—Արեւելեան Ռումէլիի Խասքէօյ գիւղաքաղաքէն 89 իսլամ գաղթականներ երէկ մայրաքաղաքս եկան և ուղղակի Պրուսայի Իսկի Շէհիր գիւղաքաղաքը ղրկուեցան անդ բնակութիւն հաստատելու համար։

—Հաքիքաթի ուղղեալ նամակ մը գովեստիւք կը խօսի Իւսկիւտարի թաղապետութեան վրայ, յայտնելով թէ, ներկայ եղանակիս պահանջմանց համաձայն ամեն ջանք ի գործ կը դնէ փողոցներու մաքրութեան եւ այլ պիտոյից համար։

—Ուշիճայի (Սերպիա) օսմ. հիւպատոս Ստեփան էֆէնտի Զալեան արձակուրդով մայրաքաղաքս եկած է։

—«Պաղեստինու Ս. տեղեաց այցելութեան» իտալական ընկերութիւնն ուխտագնացութիւն մը պիտի կազմակերպէ յառաջիկայ աշնան։ Ուխտաւորք օգոստոս 15 ին պիտի մեկնին Ճէնովայէն, Լիվօռնէն, Նափոլիէն, Մէսինայէն և Բագանայէն այցելու համար Երուսաղէմ, Պաղեստին, Կալիլէ և Սամարիա մինչեւ Կարմէլ լեռը և պիտի վերադառնան հոկտեմբեր 15 ին։ Ուղեւորութեան ծախքն է 1350 ֆր. առաջին կարգի համար, 1125 ֆր. երկրորդ կարգի համար և 1000 ֆր. երրորդ կարգի համար։

—Այս առուր Հաքիքաթ հետեւեալ գայթակղական դէպքը կը պատմէ.

«Մայրաքաղաքիս պատուաւոր դրամատէր Պ. . . . ի որդին կը հրապուրէ Բերայի պատուաւոր ընտանեաց միոյն պատկանող դեռատի և յոյժ գեղանի օրիորդ մը, որ տեղւոյն ֆրանսական իգական վարժարանը կը յաճախէր, և առեւանգելով զնա Գատըգիւղ Դուզ Տէլի թաղը տուն մը կը տանի և անոր հետ կը կենակցի անդ երեք ամիս շարունակ։ Աղջկան ընտանիքը իրողութիւնն իմանալով այս կիւրակի օր Գատըգիւղ կ'երթան և տունէն հանելով աղջիկն, որոյ պատիւը բռնաբարուած էր, տղուն հետ մէկտեղ ոստիկանութեան կը յանձնեն։»

ԵՐԵՔ ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.Ի ԳՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒՄ Պ. ՄՈՒՎԷԻ

ՆՈՐ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՔ

Լ. Հէրըլտ իւր երէկի թուով հետեւեալ շահեկան մանրամասնութիւնները կը հրատարակէ «Պանք Փարիզիէն» դրամատունէն երեք միլիոն ֆրանք գողցող տնօրէնին ձերբակալման պարագայից վրայ զորս համառօտիւ ծանուցինք արդէն։

Փարիզի լրագիրք մայիս 30ին (Ն. Տ.) հետեւեալ դէպքը կը պատմէին.

«Պ. Մուվէ, ներքին տնօրէն Պանք Փարիզիէն դրամատան, մեծ քանակութեամբ արժէթղթեր գողցած լինելով որոց գումարն յայտնի չէ տակաւին, խոյս տուած է։ Պ. Մուվէ յիշեալ դրամատունը մտած էր իբր պարզ պաշտօնեայ մը, և իւր աչալրջութեամբ վարչութեան վստահութիւնը գրաւած էր։ Անցեալ չորեքշաբթի (25 մայիս) վարչական խորհրդոյ նստին մէջ Պ. Մուվէ կը յայտարարէր թէ իւր հայրն, որ Լաօն կը բնակի, ծանրապէս հիւանդ լինելով մտահոգութիւն կը պատճառէր իրեն։ Յաջորդ օրը, կը գրէր թէ ընտանեօք կը մեկնի իւր օրհասական հօր քով երթալու համար եւ Պանքային կը ղրկէր դրամարկղի երեք բանալիներէն մին որ իւր քով կը գտնուէր ըստ օրինի։ Վարչութեան նախագահն երկու օր յետոյ զարմանալով որ լուր մը չէր առնուր, հեռագրեց Պ. Մուվէի հօր որ պատասխանեց թէ տեսած չէր իւր որդին։ Անմիջապէս քննութիւն մը բացուելով, հաստատուեցաւ թէ Պ. Մուվէ վստահութեան զեղծում գործած էր, ուստի փութապէս կը փնտռուի այն։ Երկու պաշտօնեայք որք անոր մեղսակից լինելու ամբաստանութեան ներքեւ գտնուին, ձերբակալուած են։»

Արդ, նոյն օրն յորում Փարիզի լրագիրք այս դէպքը կը ծանուցանէին, այսինքն մայիս 30 երկուշաբթի, Պ. Մուվէ իւր կնոջ ու երեք զաւակաց հետ Կ. Պոլիս կը հասնէր Վառնայի շոգենաւով, և Բօլ անուն թարգմանի մ'առաջնորդութեամբ Բերա, Թիմոնի փողոցի անկիւնն, «Օգէլ տը լա Բէ» պանդոկը կ'երթար Շարլ տը Թայլըմուռ ծածկանուամբ։ Այս միջոցին Փարիզի ոստիկանութիւնն անոր հետքը փնտռելու վրայ էր, սակայն կ'երեւի թէ Պ. Մուվէ փոյթ չէր ըներ և կամ ինքզինքն ապահով կը կարծէր Թուրքիոյ մայրաքաղաքին մէջ, վասն զի բաց ի անուան փոփոխումէն, բնաւ ուրիշ զգուշական միջոց մը ձեռք չէր առած։ Մեծ առատաձեռնութեամբ դրամ կը ծախսէր, առանց հաշուելու։ Այն բնակարանը զոր վարձած էր պանդոկին մէջ, շատ սուղի կը նստէր իրեն. իւր ծառայութեան առած էր թարգմանը որուն օրական 10 ֆր. կը վճարէր. այսպէսով սկսաւ բարձր զբօսաշրջիկի մը կեանքը վարել։ Այցելեց մայրաքաղաքիս բոլոր պատմական վայրերն ու գլխաւոր շէնքերն, ամենուրեք դրամական առատ նուէրներ թողլով։ Քսան օր այսպիսի կեանք մ'անցունելէ յետոյ, փափագ յայտնեց գիւղ երթալու, և միշտ իւր թարգմանին ընկերակցութեամբ, Թարապիոյ ծովեզերքին վրայ Թրոյանոյի տունը վարձեց 80 ոսկւոյ։ Սպասաւոր չէր պահեր. Պ. Բօլ կը գնէր տան բոլոր պիտոյքն ու կը կատարէր պէտք եղած յանձնարարութիւնը։ Կ'երեւի թէ Պ. Մուվէ խոհեմութեան պէտք զգալով չէր ուզեր օտար մարդ մտցունել իւր տան մէջ. այս բան արգելք մը չէր սակայն որ գոհացում չտար իւր բոլոր քմահաճոյից, և Թարապիոյ այն ձկնորսն՝ որուն նաւակով ձկնորսութեան կ'երթէր, անշուշտ այս պահուս շատ կը փնտռէ իւր առատաձեռն յաճախորդը։

Փարիզի ոստիկանութեան պաշտօնեաներէն Պ. Սուդէ՝ որուն յանձնուած էր Պ. Մուվէն գտնելու գործը և որ կ'երեւի թէ անոր հետքը գտած էր ի Վիեննա, անցեալ երկուշաբթի Կ. Պոլիս հասաւ ընկերակցութեամբ Պ. Արգօնի որ մին է Պանք Փարիզիէնի վարիչներուն։ Ֆրանսական հիւպատոսարանին դիմեց և ապա Ղալաթա-Սէրայի ոստիկանութեան որուն ցոյց տուաւ Մուվէի լուսանկարն եւ ի դիմաց ֆրանսական ոստիկանութեան օսմ. ոստիկանութեան աջակցութիւնը խնդրեց անոր ձերբակալման համար։ Ոստիկանութեան քննիչ Պ. Պօնէն եւ Բերայի ոստիկանութեան թարգման Կալիճի էֆէնտի լուսանկարը տեսնելնուն պէս յայտարարեցին թէ այդ մարդը տեսած են։ Յանժամ ոստիկանութեան պաշտօնեայք ելան անոր հետքը փնտռել եւ առանց մեծ դժուարութեան իմացան որ այն մարդն որ «Օգէլ տը Լաբէ» պանդոկին ինքզինքը Շառլ տը Թայլըմուր անուամբ արձանագրել տուած էր, ոչ այլ ոք էր բայց եթէ Պ. Մուվէ որ բնակութիւնը Թարապիա փոխադրած էր։ Ոստիկանութիւնն հրաւիրեց սորա թարգմանը, Բօլ, օգնել իւր խուզարկութեանց յանցաւորին ձերբակալման համար, որպէս զի այս վերջինը ժամանակ չունենայ իւր փնտռուիլն իմանալով խոյս տալու։ Բօլ՝ Թարապիա երթալով յայտնեց Պ. Մուվէի թէ լաւ կ'ըլլար եթէ պահուըտէր, վասն զի ոստիկանութիւնն հետքը գտած լինելով, պիտի ձերբակալէր զայն։ Պ. Մուվէ ինքզինքը կորուսեալ նկատելով, խնդրեց իւր թարգմանէն որ ապաստարան մը գտնէ իրեն. Բօլ հաւանեցաւ եւ անմիջապէս, Բերա, Այնալը-Չէշմէ թաղը տուն մը տարաւ զայն։ Պ. Մուվէ Թարապիոյ ամարանոցէն դուրս ելնելու պահուն իւր թարգմանին յանձնեց քսակ մը և փոքր թղթապանակ մ'՝ կսաւի մէջ կարուած՝ երդուընցնել տալով նմա որ եթէ ինք ձերբակալուի, Բօլ այդ աւանդը Տիկին Մուվէի յանձնէ երբ սա Ֆրանսա ուղեւորի զաւկներովը։ Բաց աստի, Բօլի յանձնեց ուղեւորութեան պայուսակ մը, բաւական ծանր, զոր սա Բերա համնելով Բիւչիւք Բարմագ-գափու փողոցը տուն մը տարաւ պահեց։ Նախընթաց գիշեր, ժամը 4ին միջոցները, Ղալաթա-Սէրայի ոստիկանութիւնը Բօլէն իմանալով որ Պ. Մուվէ Բերա կը գտնուի, անոր բնակած տան մուտքը ղրկեց զՊ. Պօնէն, Կալիճի էֆէնտին, քանի մը ոստիկաններ և ֆրանսական հիւպատոսարանի Գավասը։ Պ. Մուվէ՝ իւր թարգմանին խորհրդով և առաջնորդութեամբ դուրս կ'ելնէր աւելի ապահով բնակարան մը երթալու համար. հազիւ քանի մը քայլ առած էր փողոցին մէջ երբ ոստիկանք ձերբակալեցին զնա. բնաւ ընդդիմութիւն չըրաւ և հեզութեամբ անոնց հետեւեցաւ ի Կալաթա-Սէրայ։ Ոստիկանք ծպտեալ լինելով, այս ձերբակալումն ուշադրութեան չգրաւեց փողոցին մէջ։ Ձերբակալեալը Կալաթա-Սէրայէն ֆրանսական հիւպատոսարանը տարուեցաւ ուր վրայէն 13,980 ֆրանք գտան։ Յաջորդ օրը, Բօլ՝ ոստիկանութեան յանձնեց իւր քով աւանդ թողուած պայուսակը որուն մէջ կը գտնուէին 100 ոսկիէ աւելի արժողութեամբ արծաթեղէն, ժամացոյցներ և գոհարեղէնք։ Այս ամենն հիւպատոսարան ղրկուեցան։ Յաջորդ օրը, այսինքն չորեքշաբթի առաւօտ, Պ. Պօնէն և հիւպատոսարանի թարգման Պ. Լըռու Թարապիա, Տիկին Մուվէի տունը գնացին և հարցաքննութիւն մը կատարեցին անդ։ Այդ կին յայտարարեց թէ իւր քով կը գտնուին միայն ոսկի ժամացոյց մը շղթայով և զոյգ մը օղ։ Նոյն օրը միջօրէին Պ. Մուվէ առաջին հարցաքննութեան մ'ենթարկեցաւ ֆրանսական փոխհիւպատոսին կողմէ, ի ներկայութեան Բերայի կառավարիչ Վսեմ. Արիֆ պէյի, Պ. Արգօնի, Պ. Պօնէի եւ Կալիճի էֆէնտիի։ Ամբաստանեալը չուրացաւ իրեն վերագրեալ արարքը, բայց յայտարարեց թէ ինք տասն տարիէ ի վեր կը կատարէր այդ զեղծումը, թէ Պանքային արժէթղթոց վրայ կը խաղար եւ թէ բաղդը բնաւ նպաստած չէր իրեն. դրամատան սնտուկէն արժէթղթեր կ'առնուր խաղալու համար եւ կրցածին չափ անոնց տեղը կը դնէր կրկին, որպէս զի գողութիւնը չիմացուի. թէ արդէն հաշուակալութեան տումարաց վրայ որ և է ստուգում կատարուած չէր երբեք, որով ինք եւս առաւել կը քաջալերուէր մէկ կողմէն Պորսային մէջ կորնցուցած գումարին տեղ դրամ առնուլ Պանք Փարիզիէնէն, և թէ վերջ ի վերջոյ նշմարելով որ իւր գողութիւնն երեւան պիտի ելնէ, վասն զի վարչական խորհուրդը փափաք յայտնած էր հաշուետումարները քննելու, որոշած էր փախչիլ հետն առնելով 80,000 ֆրանք։ Յետոյ, լալագին մորմոքեցաւ իւր և իւր կնոջ ու զաւակաց վիճակին վրայ, որք առանց ստակի և առանց բնակարանի պիտի մնային, և յուսահատական ճիչեր արձակեց։ Հիւպատոսն յորդորեց զնա որ հանդարտ կենայ և հարցուց թէ իւր քով ու պայուսակին մէջ գտնուած դրամէն զատ, ուրիշ բան մը յանձնա՞ծ էր Պ. Բօլի։ Պատասխանեց թէ թղթապանակ մը յանձնած էր, հազարական ֆրանքնոց 10 պանքթօթ պարունակող և քսակ մը ուր կային 34 ոսկի 100ական ֆրանքնոց, երկու՝ 50ական ֆրանքնոց և մէկ՝ 40 ֆրանքնոց։ Բօլ՝ որ հիւպատոսարան կը գտնուէր՝ ի սկզբան ուրացաւ այդպիսի աւանդ մ'ստացած լինելը, սակայն երբ տեսաւ որ բանտ պիտի տանէին զինքն ու դատաստանի ենթարկէին, մէկ կողմ առնելով զԿալիճի էֆէնտի խոստովանեցաւ թէ արդարեւ այդ գումարն իւր քովն էր եւ թէ Պ. Մուվէի տուած երդումն յարգելու համար էր միայն որ չէր յայտնած զայն։ Այս խոստովանութեան վրայ Պ. Լաֆօն, Կալիճի էֆ. և Բօլ Սաքըզ-Աղաճ տուն մը գնացին, ուր այս վերջինոյն մայրը կը բնակէր և քովը կը պահէր որդւոյն աւանդներն։ Անոնք հիւպատոսարան տարուելով, տեսնուեցաւ որ Պ. Մուվէի յայտնութիւնք ճշմարիտ էին, սա տարբերութեամբ որ փոխանակ 100 ական ֆրանքնոց 34 ոսկի դրամի, 44 հատ կային քսակին մէջ։ Այսպէս, փախստական տնօրէնին վրայ գտնուած դրամին գումարը կը համի 50,000 ֆրանքի, որ քիչ բան է բաղդատմամբ 3,000,000 ֆրանքին որուն կը հասնի Պանք Փարիզիէնէն Պ. Մուվէի գողցած դրամը։ Պ. Մուվէ այս պահուս հիւպատոսարան կը գտնուի մինչեւ որ պէտք եղած ձեւակերպութիւնք կատարուին զինքը Փարիզ ղրկելու համար։ Պատմուած իրողութիւններէն յայտնի կ'երեւի թէ Բերայի ոստիկանութիւնը, Պ. Պօնէն և Կալիճի էֆէնտի այս պարագային մէջ մեծ աջակցութիւն նուիրած են ֆրանսական հիւպատոսարանին։

ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Իւսկիւտարի Աղքատախնամ Ընկերութիւնն ԶԳԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՏՂԱՅՈՑ ԵՒ ՊԱՏԱՆԵԱՑ անուն գրքոյկ մը հրատարակած է որոյ վաճառման արդիւնքն ընկերութեան յատկացուած է։ Այս գրքոյկ կը վաճառուի Յ. Բէրէմէճեան դեղարանը, Պաղչէ Գափու, թիւ 30, Գուաեան եղբարց վաճառատունն յԱլաճա Համամ, Պոլիս, եւ ընկերութեան գրասենեակն յԻւսկիւտար, Սէլամսըզ, ի գին 60 փարայի։

Մեծ քանակութեամբ առնողներուն հարիւր զեղչ կը լինի, եթէ դիմեն ընկերութեան Գործադիր Ժողովոյն։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Աղեքսանդր Տիւմայի երկասիրութիւններէն ԹԱԳՈՒՀԻՈՅՆ ՄԱՆԵԱԿՆ անուն հետաքրքրաշարժ վիպասանութիւնը (Թարգմ. Բիւզանդ էֆ. Պօղաճեանի) ի լոյս կ'ընծայուի հրատարակիչ Յարութիւն էֆէնտի Քրիստափորեանի կողմէ։ Ե. կտորդ մասն ի լոյս ընծայուած լինելով ղրկուեցաւ իւր պատ. բաժանորդաց։ Ընթերցասիրութեան արժանի յոյժ գեղեցիկ վիպասանութիւն մ'է սա և կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով, Ջրավաճառ Պօղոս և Յակոբ Ազամեանց խանութը, Սէրէթճի խանի դէմ ծխավաճառ Գէորգ աղային քով, Բերա, Թիւնէլին դէմ, Նալպանտեան գրատունը, Իզմիր, Ջուխա Պէզէսթէնի Սարգիս էֆ. Թէստէրճեանի և Ռօտոսդօ, Ռուբէն էֆ. Փոլանճեանի քով։ Մէկ հատորոյ գինն է 12 ղրուշ, իսկ բաժանորդաց համար 10 ղրուշ։

Այս առթիւ հրատարակիչը կը ծանուցանէ իւր պատ. բաժանորդաց որ Բոսփորոս Մանտըկէի ցրուիչ Պ. Անդրանիկ իրենց պիտի ներկայանայ անդորրագրով, սակայն նոր որոշման մը համեմատ դարձեալ նախորդ ցրուիչը, Պ. Գարեգին պիտի հաւաքէ բաժանորդագինը։

926 2—5

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լոնտոն, 30 յունիս

Գերմանիոյ Գահաժառանգ իշխանը վիրաբուժական նոր գործողութիւն մը կրեց. Տօքթ. Մաքընզի գրեթէ ամբողջութեամբ կարեց հանեց Գահաժառանգ իշխանին կոկորդի ուռեցքը. կը յուսայ որ նոր գործողութիւն մը հարկաւոր չը լինի։

Ընդ հակառակն, հասարակութեան մէջ կը կարծուի թէ Գահաժառանգ իշխանը ծանրապէս հիւանդ է։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 19 յունիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի) 111 3/8
3 » » (վաճ.կնի) 111
3 » Փարիզի » (պանքայի) 22 77 1/2
3 » » » (վաճ.կնի) 22 85

Օսմանեան Քոնսօլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միագ. Դ	Սէրի	16 5
Փորսային գոցումէն վերջը	»	16 5
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուելու	»	16 2
Բարձրագոյն գին	»	16 2
Դիւրագոյն »	»	16
Կէսօրին	»	16

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	38 24
Այսօր առաւօտ	38 20
Կէսօր	38 20

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

փոխառութիւն 1858) » 1862)	Ա	Սէրի		24 20
» 1860) » 1863) » 1872)	B	»		14 35
» 1865) » 1869) » 1873)	C	»	Օ.	16 2

Ինլիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուելու (գ. կ.))
Այսօր առաւօտ բացուելու) գործ չեկաւ
Կէսօրին)

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Ստրիեթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լ.		4 2
Քրէտի Ժէնէրալ	Օսմ.	»	7
Պանք տը Պօնա	»	»	6 1
Սոս. Շիւնէ է Վալէօր	»	»	3 35
Թրամուէյ	»	»	307 1/2
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.		33 5/8
Օպլիկասիոն տը Բրիօրիթէ	»		—
Բանկեթուղթ Լոտերիոն	»		85

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	Ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	88 16
Անգլիական ոսկի	»	110 35
Բոլ Իմփերիալ	»	90 15
Քրիմեց	»	51 20
Ռուպլի թղթադրամ	»	10 1
» արծաթ	»	74
Ֆիորին	»	— —
Մէճ. արծ. (տալր.)	»	108 22
Վեցնոց	»	102 30
Հինգնոց	»	102 30
Մէթալիք	»	98
Թասֆիէ	»	17 15

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 30 Յունիս, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսօլիտէ			101 7/16
Օսմ. »	Սէրի Դ.	բացուելու	14 7/16
» »	»	գոցուելու	14 7/16
» »	» Ա.		23 1/2
» »	» Բ.		14 7/8
» »	» Գ.		14 5/8
Օթօման 1871			76 3/4
Փոխառութիւն 1877			89 1/4
Պանք Օթօման			10 1/4
Ռուսական փոխառ. 1873			96 1/2
Եգիպտական միացեալ (Ինիֆիէ)			74 3/4
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)			98
Տայրա Սանիէ			71 3/4
Տոմէնիալ (փոխառ. Րօշիլտ)			95 1/2
Հունգարական պարտաթուղթ 4 0/0			— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ			25 412(°)

Վիէննա, 30 Յունիս, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 75
Օսմանեան երկաթուղի	16 20

Բարիզ, 30 Յունիս, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0			108 60
» » 3 0/0			80 70
Օսմանեան քոնսօլիտէ	Սէրի Դ.	բացուելու	14 65
» »	»	գոցուելու	14 60
» »	» Բ.		14 77 1/2
» »	» Գ.		— —
Օսմանեան երկաթուղի			32 50
» Լէժիի բաժնեթուղթք			— —
Պանք Օթօման			508 75
Քրէտի Լիոնէ			561 25
» Ֆօնսիէ			1375
Բաժնետոմս Լիոնի			1225
Սուէզի Ջրանցք			2020
Ռուսական 5 0/0 1877 ի			102 3/8
Իտալական Ռանթ			99 36 1/2
Սպանիական (արտաքին)			67 1/2
Եգիպտական միացեալ			377 50
Բրիօրիթէ Թիւրք			361 25
5 0/0 Հելլենական			360
Չէք Լոնտոնի վրայ			25 21

ՌԸՎԻՒ ՖՐԱՆՍԷԶԻ հինգերորդ թիւն, որ վաղը կը հրատարակուի, կը պարունակէ․

Երմոնտ տը Ռմիսի, Ուսումնասիրութիւն. — Ածխուող մարդ մը, նկարագրեալ կնոջմէ մը. — Նոր ծաղիկք, Քերթուած. — Պոսֆորի յաւերժահարսը, Քերթուած. — Դրախտի մէկ անկիւնը, Հնչակ. — Տիկին տը Լամպէռ, Գրական ծանօթութիւնք. — Բարիզեան քրոնիկ. — Տօքթորին խոստովանութիւնը. — Այլևայլք. — Փոքր հարցեր. — Գաղղիական նրբամտութիւն. — Առածք և խորհրդածութիւնք. — Ընտանեկան զբօսանք։

ՀՆՉԱԿ
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Հրատարակուեցաւ Դ. շրջանի Ա. տետրն․

Հնչակ պիտի հրատարակուի այս շրջանէն սկսեալ պատկերազարդ․ անփոփոխ պահելով իւր բաժանորդագրութեան պայմաններն․

ԳԻՒՂԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ Ի ՏՐԱՊԻԶՈՆ

ՋԻԳԱՆՈԶ, 13 Յունիս

Քաղցր է ինձ շատ սիրուն երկրի մը գիւղագնացութիւնը ծանօթացնել մեր Պոլսոյ ազգայնոց, գէթ քիչ տողերով․ Տրապիզոնի մեծ պողոտայէն կ'անցնին այժմ ձիեր բեռցած կարաւանք, սակայն չշփոթենք Պոլսոյ կարաւանց հետ, որք մեծ հայելիներ, աթոռներ, դաշնակներ իսկ հետ կը տանին․ սոքա շ'ալլ կեանք մը առնելու չափ սկզբունքի տէր են․ Պոլսեցի պառաւ մը իւր թոռներն առած շոգենաւի Դէվէճի Նըսատ կ'երթայ Սարըեար կամ այլուր․ սակայն աստ ձիուն երկու կողմը մէկմէկ կողովներ դրած, մէջն երկու մանկունք իւրաքանչիւր կողմն և պառաւիկը մէջտեղն յամրընթաց կը քալէն ու կը քալէն․

Տեղւոյս գիւղեր գեղայարմար եւ բանաստեղծական լերանց վրայ են․ եթէ մարդ շուրջը դարձնէ գամ մի աչերը, վաղ իսկ առ խաժան կը խոյանայ հոգին, զմայլելով զինչ և կապոյտ երկնքի մը ներքեւ բնութեան անզուգելի վրձինով նկարեալ բազմերփեան մարգերն և արտերն․ Այլես կալիփսէի մը կղզւոյ նկարագիրն ինձ չափազանցեալ չպիտի թուի․

Սաւանով թաղնոց սիրագեղգեղ գալլայիկները նոյն տեղւոյն ներդաշնակութեան մեծ թերին կը լրացնեն․ Առաւօտ էր տակաւին, առ ամառ, սակայն գիւղական ամառ մը, նստայ կանաչերանգ կալի մը վրայ, խնձորի բարձր ծառի մը ներքեւ, թաղնոց սիրուն ձայները և մօտակայ սիրակարկաջ առուակի մը խոխոջէ պաշարեալ, և հետեւեալ տողերն ի գիր առի․

Բոլորտիքս կովեր ու հորթեր կ'արածին, մանկունք հսկելով ասոց վրայ․ քիչ հեռուն տասնութամեայ մանկամարդ տիկին մը, բնութեան անթերի գունով ու գեղով, իւր սպիտակ մատիկներովը կով մը կը կթէ, ուստից գաւաթ մ'ընդփրփուր ինձ կը նուիրէ ըմպել գեղջկական պատկառանօք, և քանիցս ծիրանեգոյն բոսոր դէմքի բոպիտակութեան հետ կը մարտնչի մինչեւ գաւաթն ստանալով վերադառնալ․

Փոքրիկ տղեկ մը, գիւղացի, մօտս նստած մանգաղն ի ձեռին, լեզուն դուրս հանած հիացմամբ գլխս կը դիտէ և ես զինք․ կարծես ինմանէ ներշնչուիլ կը խորհէի, երբ սա լռութիւնը խզեց ըսելով, թէ «Աս ի՞նչ ինէ, էսոնմ պան կըլլէ՞, աչիմ աչիմ հասկանամ ուշ»․ Լեզու մը զոր Տրապիզոնցիք ևս դժուարաւ կը հասկնան․

Եթէ ծըրծըրի ջուրն երթանք, արուեստական պարտէզ մը, դրան սանդուղի ծայրը սեղան մը ուր մարդ մը յաճախորդի գալուստը կ'իմացնէ եւրոպայէն եկած զանգակով մը․ սակայն ի Ջէգանոզ կրնայ ոք փոխանակ այն զանգակի ձայնը լսելու, օդապար գուսանի մը երգերով հոգեզմայլ Գալայճի կամ Մազըրմեանի և կամ Սօվուքսույի ջրերու մերձ նստիլ, ուտել եւ խմել հրճուելով բերկրապատար․ Այս ջրեր եթէ չեն գերազանցեր Պոլսոյ Հիւնքեար, Ծըրծըր, Ֆըստըգ, Սուլթան եւն․ ջրեր, կրնան մրցիլ անվեհեր․ Սերն աստ առատ է, ինչպէս կաթը զուտ և անխառն․ Ա․ Հ․

ՅԱՆԳՈՒՑԵԱԼ Տ. ԻՍԱՀԱԿ ԱՒԱԳ-ՔԱՀԱՆԱՅ

Ի սորայ կը հրատարակենք Ռումէլի Հիսարի հանգուցեալ աւագերիցուն յիշատակին նուիրեալ քանի մը տող, որք իբրեւ է թէ քիչ մը ուշ հասցուած են մեզ, գրողին հիւանդութեան պատճառաւ․

Հայաստանեայց եկեղեցւոյ մէկ անկեան խոնարհագոյն ճրագներէն մին էր նորոգ շիջեալ Տէր Իսահակ աւագ քահանայ, համբաւեալ Յակոբ դպիր գեղգեղաձայն յաւուրս Աստուածատուր Ս․ Պատրիարքի, ձեռնասուն նորա հարազատ ըստ ամենայնի․ կարգեալ քահանայ ի Բերա ամս 6-7, ապա օգտաւորութեամբ հաստատեալ ի Ռ․ Հիսար ամս 40-50, որով 56-7 ամաց պաշտօնեայ, ժամանակակից երջանկայիշատակ եօթն սրբազան կաթողիկոսաց, սկսեալ Վեհ․ Դանիէլէ՝ մինչեւ արժանաւոր Վեհափառս Մակար, գրեթէ 90ամեայ պատկառելի ծերութեամբ․ Իւր ժամանակին համար ներելի թերութեամբ գիտուն չէր, զոր կը փոխարինէր ի վեր քան զամենայն օրինակելի վարուքն, հեզ, ժուժկալ, բզգօն, ամօթխած յոյժ եւ խաղաղասէր՝ չունենալով երբէք ախեղծ բան ի բերանի, եւ ապա այն զաշն ձայնիւն՝ վայելմի առանց յանկուցիչ վեհութեամբ եւ ազգուշեշտերով եղանակաւորեալ զոր կը փայլեցնէր երգեցողութեանց, կարգաց, կանոնաց եկեղեցական հմտութեան մը մէջ, նոյնպէս այնպիսի անթերի կիրառութեամբ, խիստ կարգապահութեամբ եւ աշխուժիւ, մինչ զի ոչ ոք լսած էր իւր մարդկօրէն սխալումն ի պաշտամունս՝ ինչպէս պատմ մը ի վարս․ Այս բազմահոլով ամաց պաշտօնավարութեանը մէջ, յորմէ պակասիլը մի քանի տարիներէ յետէ կարծեմք չափազանց կերպիւ կզալի եղաւ, մինչ կը տեսայտէր ցաւօք, ծերութեամբ եւ յետին չքաւորութեամբ, զորս անտրտունջ կրեց անպայման համատով առ Աստուած եւ անկեղծ սիրով առ Եկեղեցին, ուր գայթ ի գայթ կը դիմէր միշտ տաղաւին մի քիչ օր առաջ յայնմ աւուր՝ յորում հազուագիւտ արիութեամբ՝ առանց գլուխը բարձին հանգչեցնելու աւանդեց իւր մաքուր հոգին առ Նա, առաջի Որոյ «մահ սրբոց իւրոց պատուական» գոլով՝ իւր առհաւատչեայ Ցետնում աւուր հառուցման, փառաւորեց նորա վերջին օրը՝ պատահեալ ի դէպ աւուր միջինքի յայսմ մեծ պահոց, որով եկեղեցին հոգուադէպ պատիւն բրաւ բազմամբ վարագուրի, վերջին օծմանն հանդիսին համար, զոր արժանավայել շքով կատարել հրամայեց Ազգային պատկառելի իշխանութիւնը, իւր զգօնագործ Գերապատիւ Փոխանորդ Հօր բերանով, ի ձեռն Գեր․ Մկրտիչ Եպիսկոպոսի եւ պերճախօս եպիսկոպոսի Վեհապետեանի, որն որ սրտառուչ դամբանականաւ մը «Երիցունք քո կրկին պատուոյ արժանասցին» բնաբանաւ մեծարեց զյիշատակն հանգուցելոյն՝ մինչեւ ցինքեալ շիրմին արժանապէս նախագահելով սրբազան պաշտամանց, անձնուէր օժանդակութեամբ գիւղիս եւ Գուրու-Չէշմէի քարոզիչ Արժ․ Հարց, մերձակայ թաղերու Պատ. Աւագերիցանց, երիցանց և դպրաց, ի ներկայութեան տեղւոյս օտարազգեաց ոմանց և իւր ամբողջ ժողովրդեանն՝ որք դիմած էին որք թէ կանայք, իւրեանց վերջին յարգանքը, համբոյր նուիրելու նմա՝ որ գրեթէ յիսուն տարիներ հուսկ զիրենք հայրաբար յանձանձելէ, հանապազօրեայ պիտոյիւք ի հոգեւորս, այսօր անգամ մ'ալ եկած էր՝ իւր կիսադարեան աղօթից արձագանք այն սրբավայրը մատուցանելու իւր օրհնութիւնը, մանաւանդ Աստուածաւանդ վերջին ողջոյնը, զոր երբ եկեղեցին ի դիմաց իրեն կը մատուցանէր ծանր եւ հանդիսաւոր, չի մնաց անմաց աչք մը յամենայն՝ որոց կը թուէր տեսանել սպառեալ ճրագարան մը եղեալ ի վերայ այն սրբանուէր և խնկաբոյր Սեղանոյն՝ որն որ այսօր պահ մը զգաստնալ ամփոփ վարագոյրի պարզմա՛ք՝ յանկարծ ճառագայթող արեգական նման վեհափառ և յուսափողփող, կը հրաւիրէր գայն անսպառելի լուսով հանդերձիլ վասն «համայն ազգաց եւ յամենայն լեզուաց անթուելի» մշտապայծառ ճրագալոյսի ի ժամու գալստեան անապական Փեսային, որոյ անոնց հարսանեաց խրախճանութեան մէջ պարաւոր օրհնութեան ի գլուխ կը գտնուի՝ այն «ի պատիւ թագաւորի զնեա Նորա ցնծութեամբ ածեալ կուսանաց» ի գլուխ, մե՛րս շուշան նախայլ սրբութեամբ թագազարդ հոգանն Սանդուխտ առաջին մարտիրոսուհին՝ եկեղեցւոյ ուրախութիւնն, Հայոցս անգին մարգարիտն, որոյ պանծալի յիշատակին նուիրեալ Ս. Տաճարիս մէջ աճա, յորդեան մը իրեն արուած քնքուշին հանգստեամբ փառաւորեալ՝ խնդութեամբ ընդ յառաջ կ'երթար այսպէս Տէր Իսահակ քահանայ, որոյ՝ եւ նմանեացը յիշատակն, եղիցի օրհնութեամբ յաւէտ։

ԹԱԳՒՈՐ Գ. ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ

ՀԵԼՈՒԵՏԻՈՅ
ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐԸ

ԺԸՆԷՎ, 14 յունիս

Ով որ Զուիցերիոյ գեղեցկութիւնն հրաշալիքները կ'ուզէ տեսնել, պէտք է լեռներ բալուի, ուր կը դիմեն ի ծագաց աշխարհի քաղաքաց ծանր, մեղմացած ու օդեսպառ մթնոլորտէն խուսափող բիւրաւոր անձինք, շնչելու անապական օդերէն, կեանք տալ տաժանելի կենաց մաշուած գործիքներուն․ Եւ արդարեւ ո՛վ որ տեսնէ Շամոնի հովիտն և Մոն-Պլանի բարձունքը, Զէրմաթը, Մոն-Սէրվէն, Գոռնէրկրաթ, Մոն-Ռօզ, Կլաճիէներ՝ սառոյցի հեղեղատները, Փուրքա-Բաս, Եունկ-Ֆրաուն, Ֆաուլհօրն և այլն, որոց շատերուն վրայ կարծեմ հայ մարդու ոտք տակաւին կոխած չէ, յայնժամ պիտի կարենայ ծանօթութիւն ունենալ հելուետական հրաշալեաց մասին․ Պիտի փորձենք հետզհետէ նկարագրել բնութեան այն մեծութիւններ և բացատրել մեր հիացումն․

Այլ ճանապարհորդութեան սկսելէ առաջ, երկու խօսք ևս մեր քաղաքի մասին․

Ժընեվէն չը մեկնած, հոս կը ժամանէ մեր հայ գերապատիւ պարծանքներէն՝ գերազնիւ Մկրտիչ էֆ․ Էսաեան․ իբրև անմահ Ներսէս Վարժապետեանին սիրոյ եւ անոր ի յիշատակ կառուցեալ Կեդրոնական Վարժարանի հոգաբարձութեան Ատենապետ, կը փափաքի վերստին տեղւոյս ուսումնարանները այցելել․ Կ'ընկերանամ իրեն․ Կը դիտեմ և կը հրճուիմ թէ ինչպէս Էսաեան էֆէնտին պահ մը իւր բազմազբաղ գործոց մտածմունքը մոռնալով, երկայնամտութեամբ մանրամասն կ'ընէ դասերը․ կը դիտէ բրոֆէսէօրներու դասատուութեան նիւթն ու եղանակն, ուսանողներն և անոնց պատասխանները, վարժարանաց ծրագիրը, գիրքը, շէնքն ու ձեւը կը քննէ և գոհունակութեամբ մը կ'ըսէ ինձ․ «Պէտք է օգտուած քաղենք մեր վարժարանները բարեկարգելու համար»․

Էսաեան էֆէնտիի ուսումնասիրութեան մեծ եռանդն, ո՛չ միայն իւր միակ զաւակի բարձրագոյն զարգացման հոգածութեամբն, այլ և բազմաթիւ բարերարութեամբ որ համեստութեան քողով ծածկուած են, կ'ապացուցանէ թէ ի մօտոյ մեծագործութեան օրինակ պիտի հանդիսանայ ազգին համար իւր ի վաղուց սնուցած մէկ փափագն իրագործելու․ Եթէ այսպէս մեր ձեռնհաս ազգայինք ուսումնարաններէն հեռու չի՜ մնային, ուսումնարաններն ալ հեռու չէին մնար արդիւնաւոր լինելէ․

Երբ մեր տունէն դուրս կ'ելնենք ընկեր և բարեկամիս, Պ. Վահան Էսաեանի հետ, Շամոնի տանող հանրակառաց դիլիժանի կայարան երթալու, մեր ուշադրութիւնն կը գրաւէ բժշկական վարժարանի դահլիճը, որ բրոֆէսէօր Կօս իւր պատուական զինուորական զգեստով․ զինուորական երկայն մազերով գլուխը փայլուն սաղաւարտի մը տակ ծածկուած և խառնափնթիկ մարուաց ու սկեսրու մէջէն ժընեվական պլանդակ սկիհարն կը լուացնէ․ իսկ մէջքէն կախուած սուրը, աւելի անհեթեթ դրքի կը նմանի, քան թէ Թուրքի Կօսի մօտէն կ'երթայ խրատագիտութեան Բրոֆէսէօրը նոյնպէս զինուորական համազգեստ հագած․ Գիտնական Կօսը այս հանդերձին մէջ պարտէզներու մէջ կանգնած սպաւճապատանք խրտվիլակներու կը նմանի, քան թէ սպայի․ Հելուետիոյ մէջ ամէն քաղաքացի զինուոր է․ բայց տարին քանի մ'օր միայն, այն նուէհետեւ ամէն ոք իւր գործերով կ'զբաղի․ ինչպէս յայտնի է Զուիցերիա թէպէտ պատրաստ բանակներ չի պահեր, բայց պէտք եղած ժամանակ՝ քանի չորս ժամուան մէջ 100 և քսանուն ժամուան մէջ 200 հազարէն աւելի մեծ բանակ մը շարժման մէջ կրնայ դնել․

Եւ մինչ բարեկամիս հետ Կօսի առթիւ տեղւոյս զինուորական զօրութեան վրայ կը խօսէինք, աճա մեր ճամբորդութեան կառքանի մօտ, նորահրաշ զինուորութեան բանակ մը կը ներկայանայ մեզ․ Հասարակաց անգլիական պարտէզին մօտ, ուր երկու հսկայական քարեղէն արձանները կը բարձրանան Հելուետիոյ և Ժընեվի միութեան նշան, այս երկու զինեալ ու զրահաւոր կայսերաց թեւերն տակ հաւաքուած է քաղաքի նախակրթարանաց երկսեռ մանուկներու ամբողջութիւն․ հոն են Հասարակապետութեան պաշտօնեայք, զինուորական և զանազան ընկերութեանց երաժշտական խումբերն․ Եւ ահա յաղթական շեփորը կ'սկսի, դրօշակներն օդին մէջ կը բարձրանան, քաղաքն ամբողջ հանդիսատես, շարժման և տօնի մէջ է․ Մանուկներու աչացն բարձրութիւն, զոյգ զոյգ, տողիկ տողիկ քալել կ'սկսին դէս ու դէն նայելով զմայլմամբ, դէս ու դէն ծըպտեններու ծաղիկներ սփռելով․ Ո՛վ կըրնայ երեւակայել այնպիսի երեւոյն չափժուն ծաղկաստան մը, այնպէս շուշանաց կենդանի հովիտ մը․ Մեծագործ թափորն յառաջ կ'ընթանայ դէպ ի Պասթիոն, նման յաղթական բանակի մը․ Եւ արդարեւ ինչ աւելի մեծ յաղթութիւն, քան խաւարին դէմ յաղթանակ․ ինչ աւելի մեծ զօրութիւն, քան մանուկ սերունդի կրթութիւն, որոյ փառքն ու բարիքը վայելելու երջանկութիւնն ունին Հելուետացիք․

Թողլով Ժընեւը դպրոցական մեծ հանդէսներու ուրախութեանց մէջ, տիլիժան-ը կը մտնենք և արշաւ կ'ընթանանք դէպ ի Մոն-Պլան․

⁂

Ժընեվէն Շամոնի կամ Մոն-Պլան ութսունեւվեց հազարամետր է, տիլիժանով մէկ «ուր ճանապարհ․ այլ քանի՛ զուարճալի է մեր բարձր կառքի ձեւեն, որոյ թեւաշապատ բազմոցներու վրայ նստած են 28 ուղեւորներ․ Հազար զանգակալոր եռազոյգ ձիերն, որ ներդաշնակաւոր աղմուկով կը թաղնեն զմեզ, ամեն ժամուն անհնապարար նոյն, նոր տեսարաններ ներկայացնելով մեզ Սաւոյի մէջ, Աւվ գետի հովիտներէն կ'անցնինք․ Ջրերուն արագընթացութիւնը պահ մը մեր զմայլման ախորժակին անխորդ փոխ մը կը յարուցանէ․ կարծես ամպամած օդաչու կառքով մը կը վերադառնանք և փոքրիկ սաւոյացիները կառքին ետեւէն փոխներու մէջ կը վազեն «թէ՛ ...», «թէ՛ ...» աղաղակելով միշտ, մինչեւ շնչասպառ դադրին, կամ երկու սու կորզելով դառնան․ Մինչ բարեկամս խեղճ երախայներուն քանի մը սու կը ձգէ, ինչպէս նաև իւր կշտի գերմանուհին, զմայլ նստող ճաղատ անգլիացին խոժոռելով մը Nein!, Պէյ ըսելով կը փարձատրէ և եթէ ձեռքին զայ, եկիսէի պէս սոնտաններէն որջեր կը հրաւիրէ որ պատասխան խեղճ տղոց ջուրն պէս թէ իրեն «կանոն, կանոն» պատուոյն․

Երեք ժամէն Պօնվիլ կը հասնինք, որ Աւվ գետի ափ եզերքի վրայ գեղեցիկ տեսարաններով փոքրիկ քաղաք մ'է․ քանի վարկեան գադար կ'առնունք հոս․ և յառաջ նախաճաշիկ մը ընելով կը շարունակենք․ միջօրէին կը հասնինք Ս. Ժէրվէն լէ Պէն․ Տիլիժանս մեր առաջքս մաշեցուցեր է, մէկ ժամ ունինք, ախորժակով մը կը ճաշենք ու կը հանգչինք․ Սէն Ժէրվէն Մոն-Պլանի պատուանդաններուն տակ ծծմբային բաղնեաց ընդարձակ հիւրանոցներէ կը բաղկանայ․ փայտէ և արտասովոր գիրք մ'ունի․ ուղղաձիգ լերինք ամբարտակ պարիսպներու պէս ի վեր բարձրացեր են իւր կող կուշտէն, յորում Սէն Ժէրվէն աշխարհէն մեկուսացեալ անապատ կամ վանքի մը դիրք կ'առնու․ այլ հիւրանոցներ լի են բազմութեամբ։ Կ'արժէր օր մը մնալ հոս, կ'ըսենք իրարու, բայց մենք շատ աւելի կարեւոր տեղեր ունինք տեսնելու․ ուստի կը փութանք մեր կառք նստելու․ Այս կայարանէն մեր ճամբորդութիւնը միշտ վերելք է, անսասանելու և օձապտոյտ ուղիներով․ Վերջապէս երեկոյեան ժամ 6 ին Շամոնի բարձրաւանդակը հասանք որ աւելի երկայնաձիգ ձորակի մը ձեւ ունի քան թէ հովտի․ Այժմ 1050 մետր բարձրութեան վրայ ենք․

Ջիւնեղէն լերանց շղթաներու մէջ պաշարուած, հիացած ու ապշած «Հրաշալիք» կ'աղաղակենք․ Մոն-Պլանի լեռնաբանակը նման անթիւ սպիտակ վրաններու բանած են ամբողջ հորիզոն․ իսկ երկնամբարձ սպիտակափառ, և վեհաշուք Ճերմակ լեռը, համայն Եւրոպիոյ լերանց թագաւորը, իւր բազմաթիւ ոսկեհուր թիկնապահներով ամենէ վեր բազմած է, գլուխը երկնից բարձրութեան մէջ, և ոտքերը երկրիս անդունդներու ու խաւարներին խորերը պարզած․ Եւ Կլաճիէները անշարժ սառոյցէ ծովակներ, հեղեղատներ ու գետեր, բիւրեղէ կոհակներ, ադամանդեայ բուրգեր յորս արեւուն շողեր ցոլանալով հազարամէկ արեւներ կը ցոլացնեն, անբացատրելի տպաւորութեան տակ կը թողուն զմեզ․

Շրջապատեալ բնութեան անհեթեթ և ահռելի մեծութիւններով, կը բարձրանայ մեր միտք, եւ սիրտ յափշտակութեան նոր թռիչներով կը խոյանայ, եւ պահ մի եւս գիտութեան, փիլիսոփայութեան, բանաստեղծութեան թռիչներ ու փառքեր կը թուին կամաց կամաց եւ նկուն եւ պարտասեալ եւ թեւաթափ կ'իյնանք բնութեան ամենազօր արարչի ոտքին տակ․․․։

Երեք քառորդ ժամէն կը հասնինք մեր կայարան ի Շամոնի, որ աւելի հիւրանոցներու հաւաքածոյ մ'է, լի ճամբորդներու հոծ բազմութեամբ․ Կ'իջնանք յՕդէլ Կուտէն, որոյ տէր Պ. Կուտէն, Մեծ լեռան փոքրիկ կենդանին, նշանաւոր է այնու, զի քսան և եօթ անգամ բարձրացած է Մոն-Պլանի գագաթը․ իր եւ նախկին նշանաւոր առաջնորդ, մեծ հեռադիտակով կը ներկայացնէ մեզ իւր այնչափ ծանօթ լերինք, սառոյցներն ու պատառուածքներն, ուղիներն ու գահավէժներն և կլաճիէներու մէջ այն փայտակերտ փոքրիկ հիւղ, որ տապանի պէս կ'երեւի 3,050 մետր բարձրութեան վրայ, ուր կ'իջեւանի Մեծ լեռ ելնող մեծամեծ միջնամարդոց կարաւանը․

Բուն Մոն-Պլան Գագաթը կը վերջանի․ 4,810 մետր բարձր, 200 մետր խոնարհ քան մեր Արարատ բայց աւելի արտասովոր իւր գիրքով ու սառոյցներովը․

Հազուադէպ բախտ մ'է մեզ համար տեսնել Մոն-Պլան մերկ ամպերէն հանդերձից․ պայծառ է երկինք, պայծառ են սարերն․ Արեւու վերջալոյսը թէպէտ իւր վերջին շողերը մեր կիսագնդի վրայէն ամփոփած, բայց տակաւին Ճերմակ սարի սառոյցէ սաղաւարտը կ'ոսկեզօծէ․ մինչ բոլորակ լուսնեակի ալ լօա լոյսն յաջորդաբար կուգայ աւելի լոյս առնալ քան թէ լոյս տալ արծաթափայլ այս լեռներուն․ մենք կ'երթանք ճաշել և հանգչիլ, կենաց այս երազին մէջ երազել միեւնոյն բնութեան երեւոյթն կամ առաւելք առաւելը․

ՏԵՎԿԱՆՑ

ԱԶԴ

Յուլիս 4ին և 5ին, այսինքն յառաջիկայ երկուշաբթի և երեքշաբթի տեղի պիտի ունենայ Սաքսոնիոյ արքայական Լոդըրիին առաջին վիճակահանութիւնն, բաղկացեալ 100,000 թիւերէ, որոց 50,000ն անպատճառ պիտի շահին հինգ վիճակահանութեամբ զանազան մեծ գումարներ․

Գլխաւոր բաժիններն են 500,000, 300,000, 200,000, 150,000, 100,000, 80,000, 60,000, 50,000 մարք եւն. եւն.

Մէկ տասներորդ տոմսին գինն է 25 ղրշ. ոսկեդրամ.

Հասարակութեան կը յանձնարարենք այս տոմսերն իբր ամենէն ապահովներն ու շահաւէտները․

Այս վիճակահանութիւն 50 տարիէ ի վեր գոյութիւն ունի․ Շահուած գումարներն անմիջապէս կը վճարուին հնչուն դրամով․

Այս տոմսերէն գնել փափագողք կը հրաւիրուին ժամանակին դիմել առ դրամատունն

Ժ. Տ. ՍԱՆԵԹՈՍ
Ղալաթիա, Գոմիսիօն խան, թիւ 18
509 3—3

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ՃԷԼԻԼԷԻ ՄԱԼԻՅԷ

Խազինէի ճէլիլէի Մալիյէճէ իւչ իւզ իւչ սէնէսի մէվսիմը չիթմասը իչին միւպայեասընա լիւզում կէօրիւնէն օն ալթը պին գըյէի աթիգ մըգտարը Սեմանճա քէօմիւրիւ իլէ Նըսֆը կիւրկէն վէ Նըսֆը տիւկէրի մէչէ օլարագ եէտի իւզ սէքսէն չէքի հաթայըն միւնագասա բուսուլասընտա մուհարրէր չէրայիթը վէճհ իլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն Պէյթիւլմալ տաիրէսինտէ միւպայաաթ գօմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր․

18 Հազիրան 303 892

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Նիզամիյէ էրզագ անպարը իչիւն միւպայեա օլունաճաղը էվվէլճէ իլան գըլընան օն իքի պին գըյէ նիրինճին Բէթին սապօնընըն չերաիթը մուգարրէրէսի իլէ պէհէր գըյէի ճէտիտի մէճիտիյէ օն տօգուզ գուրուշ հիսապը իլէ իւչ գուրուշա թալիպի հօշտէսինտէ օլուպ իչպու Հազիրանըն բուլմէնին իւրմի տեօրտիւնճիւ չարշէնպէհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլերինտէն վէ իւրմի պէշինճի բէնշէնպէհ կիւնիւ տախի թէգարրիւր իտէճէք ֆիյաթինտան էսգաթ պէյ թէնզիլի գապուլ իտիլէճէկլերինտէն, իսթէյէն թալիպ օլանլարըն մազպուր Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր․

18 Հազիրան 1887 878
Նօ. 36 1—3

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՈՆՍՈԼԻՏԻ ՊԱՐՏՔ

1881 Դեկտեմբեր 8/20 ի Կայսերական Իրատէով Թողեալ Հասոյթք

Զ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ-ՄԱՅԻՍ 1887

	ՀԱՍՈՅԹՔ	Զուտ հասոյթ գաւառ. վարչ. Ղրուշ	Ընդհ. տնօրէնութեան կողմէ վճարեալ ծախք Ղրուշ	ԶՈՒՏ ՀԱՍՈՅԹՔ Գաւառական եւ կեդրոնական վարչութեան Ղրուշ	Օսմ. ոսկի	Նախորդ ամիսներէն Օսմ. ոսկի	Գումար մինչեւ 1887 Մայիս 31 Օսմ. ոսկի
Վեց անուղղակի տուրք	Ծխախոտ (յանձնեալ տրոց գանձումն) Աղ Դրոշմ Ոգելից ըմպելիք Ձկնորսութիւն Մետաքս	(*) 6,641,914 55	362,104 09	6,279,810 46	61,355 59	134,522 41	195,878
Ծխախոտ	Հասոյթք Րէժիէն(*)	...	...	...	...	187,500 ...	187,500 ...
Զանազան հասուցմունք	Հարկ Պուլկարիոյ փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդէն առնուելիք 100,000 Օսմ. լիրայով՝ մինչեւ ցորոշումն յիշեալ հարկին	693,375 70	...	693,375 70	6,854 58	12,595 64	19,450 22
	Յաւելուած Կիպրոսի հասութից փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդին յաւելուածով, կամ Մաքսատան վրայ փոխանակագրէ գոյանալիք 130,000 Օսմ. լիրայով	...	...	...	...	...	...
	Արեւելեան Րումէլիի տարեկան հարկէն	...	...	...	...	...	...
	Թէմպէքի տուրք, Մաքսատունէն փոխանակագրով վճարելի	...	...	...	...	...	...
	Սերպիոյ, Գարատաղի, Պուլկարիոյ և Յունաստանի բաժին ինկած պարտք	...	...	...	...	...	...
	Գումար	7,335,290 25	362,104 09	6,973,186 16	68,210 17	334,618 05	402,828 22
Զանազանք	Պատրաստ դրամներէ առնուած շահ	...	...	...	...	...	...
	Լումայաշահ (աժիօ) դրամոց փոխանակութեան վրայ	...	...	...	798 46	1,019 57	1,818 03
	Ընդհ. գումար	7,335,290 25	362,104 09	6,973,186 16	67,411 71	333,598 48	401,010 19

	Ղրուշ	Օսմ. ոսկի	Օսմ. ոսկի
Վճարեալ գումարք կայսերական հրամէին 10 և երկու յօդուածներով նախատեսեալ արժէթղթերուն ի հաշիւ		...	...
Քոնսօլիտէ պարտուց տոկոսին համար Եւրոպա ղրկուած և Կ. Պոլիս վճարուած գումարք		21,112 06	...
Օսմանեան Ընդհանուր Պարտուց Վարչական Խորհրդին ընդհանուր ծախք		5,349 68	...
Օսմ. կայսերական Պանքան դրուած ոսկեդրամ		243,306 85	...
» » » » փոխանակելի դրամ	13432,564 80	130,572 80	...
Կեդրոնական վարչութեան սնտուկին մէջ ոսկեդրամ		...	...
» » » » փոխանակելի դրամ	67,542 54	668 80	
			401,010 19

(*) Այս գումարին մէջ է նաեւ Միւրուրիէի (ծխախոտի նախկին վաճառականաց հատուցանելի տուրք) վճարման 139,395 54 ղուրուշի գումարն, որ է ընդ. 135,863 10 ղուրուշ ոսկեդրամ։

Ի Դիմաց Վարչական Խորհրդոյ
Վաւերացեալ ճշդութիւնն ըստ տումարաց Նախագահ (Ստ.) Ժ. ՕՊԱՐԷ
Խորհրդական Պատուիրակ (Ստ.) ԲՐԻՆՍԻԿ

Կ. Պոլիս, 4/16 Յունիս 1887 (Ստ.)

ԱՊԱՀՈՎ ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ
ՋՂԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ս. Գուիտոնեան պար.—Լուսնոտութիւն—Արգանդախտ—Հիւանդութիւնք ողնոյ և ողնածուծի ջղաձգութիւնք, գլխու պտոյտ, ջղային տագնապք, հազմունք, քնատութիւն, ուղեղային բորբոքում, սերմնաթափութիւն

ՍԻՐՕ ՀԷՆՐԻ ՄԻՒՌԻ միջոցաւ

Քիմիապէս մաքուր բոդասիոնի պռոմիւրով

15 տարիէ ի վեր ԱՊԱՀՈՎ ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ Փարիզի Հիւանդանոցաց մէջ գործածուելով։

Շատ կարեւոր տեղեկութիւնք կը տրուին փափաքողաց ձրիաբար

Հէնրի Միւռ, ի Բոն-Սէնդ-Էսբրի (Ֆրանսա)

Մեծաքանակ կը վաճառուի ի Դեղագործական Մթերանոցն, 35, Ղալաթիոյ Մեծ փողոց, Կ. Պոլիս։

Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղարանաց մէջ։ 816

ՍԻԿԱՐԷԹԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ԾԽՈՂՆԵՐԸ

Պարտին գործածել միմիայն 811

JOB

կամ բնաւ չծխել

ԺԱՆ ՊԱՐՏՈՒ

Ստորագրութիւն

Jn Bardou

այս նշանով միայն կը չինէ

HUILE DE FOIE DE MORUE DÉSINFECTÉE de CHEVRIER

ՇԵՎՐԻԷԻ ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ ՔՏՈՒԱԾ

Առաջնակարգ դեղագործ ի Փարիզ, ասպետ Պատւոյ լէգէոնի, վարձատրեալ Բ. կարգի Մեճիտիէով, ժօռնէօլ, Իզապել-լա-Գաթոլիք պատուանշանին։

ՑԵՐՄԱԿ ԵՒ ԹՈՒԽ

Մորու ձկան իւղը խայծղանով զտելով, Գ. Շեվրիէ այդ հեղուկին տուած է անխորժելի համ և հոտ, միանգամայն աւելցնելով անոր բուժիչ յատկութիւններն։

Այս գիւտին պատճառաւ հնորհիչ մեծամեծ վարձատրութիւններ ստացած է, մետալ և պատւոյ վկայական։

Ամբողջ աշխարհիս բժիշկք կը նախադասեն զայն ամեն տեսակներէն։

ԵՐԿԱԹԱԽԱՌՆ

Պ. Շեվրիէ իւր գիւտը կատարելագործած է խոժոռ ու քէյով Մորու ձկան երկաթախառն իւղ մը պատրաստելով։ Հակառակ այս յաւելման, իւղը դիւրաւ կը մարսուի և բնաւ ոնդութիւն չպատճառեր։ Աւստի նախընտրելի է միւս բոլոր երկաթախառն պատրաստութիւններէն և յաջողութեամբ կը գործածուի Թոքախտի, Պրոնշիթի, Վատութեան և Խոյլի համար։ Մանաւանդ կը յարմարի տկարակազմ անձանց։ 711

Ընդհ. մթերանոց, կեդր. դեղրն. Ն. ԹԷՕՏՕՐԻՏԷՍ, 244, Մեծ փողոց Բերայի, Կ. Պոլիս
Միեւնոյն դեղատան մէջ կը գտնուի նաեւ ՇԵՎՐԻԷԻ կազդուրիչ ԴՕԴԱՅԻ ԳԻՆԻՆ։

ԳՌԻՒՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
ՌԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Ժ. Վ. Ուիթըլ, Ուիթըլ խան Պահչէ-գաբու Պոլիս կամ Ղալաթիա Մերթեպանի փողոց Իզզէթ բաշա խան թիւ 6. 686

ԻԼԱՆ
ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Մաթպաանը ամիրէ իչիւն ալընաճագ օլան սօղանըն մինագասասընա պաշլանաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն բազար վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

16 Հազիրան 303

829 3—3

ԳԱՍԳԱՏ ՏԸ ԳՈՒՋ
ԵՒ
ԼԸ ԶԷՖԻՌ

Ազգային հանրածանօթ երաժշտապետ Տիգրան Էֆէնտի Չուհաճեան՝ այս անգամ հրատարակած է Գասգատ դը Գուժ, էթիւտ դաշնակի համար, նուիրելով զայն իւր աշակերտուհւոյն Օր. Մարի եւ Լօժէնի Մարտիրոսեան, եւ Լը Զէֆիռ, բալօ դը սալօն, նուիրելով զայն իւր աշակերտուհւոյն Օր. Սըրբուհի Խաւեան։ Ճարտար հեղինակն իւր այս երկու նոր գործերով անգամ մ'եւս աւելի կուտայ մեզ գնահատել իւր տաղանդն։ Յուսալի է թէ այս երկու գործերն եւս գտնեն իրենց նախորդ փայլուն յաջողութիւնը։

Կը վաճառուի Զարդարեան գրատունն, ի Պոլիս և Պ. Վիդրի թղթավաճառանոցն, ի Ղալաթիա։

882 7—7

Ց. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ
ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
Ի ՊԱՑՏԷԼ ՀԱՆԻՔ
ՖԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ ՅՕԳՈՒՇՕՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Սոյն կազմատան մէջ կան Եւրոպական նորընտիր և կատարելագործեալ մեքենաներ որոնցմով կը կազմուին և կը յօրինուին

ԶԱՓԱՒՈՐ ԳՆԵՐՈՎ

ԳԻՐՔԵՐ գեղեցիկ և հաստատուն **ՏՈՄԱՐՆԵՐ**, վաճառականական եւն **ԱՑՑԵՏՈՄՍՆԵՐ**, խիստ մաքուր և ընտիր։

Յաճախորդաց դիւրութեան համար կազմատունը ունի իրեն կցորդ վաճառատուն մը թիւ 27 Ֆինճանճըլար-Եօգուշը, ուր կ'ընդունուին յանձնարարութիւնք և ուր կը վաճառուին նաեւ գրագրական ամեն տեսակ պիտոյք, ընտիր թուղթ, գրիչ, թանաք, պայուսակ, գրապանակ եւն եւն։ 736

ՀԱՆՔԱՅՋՐԱՅԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

VICHY
ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

GRANDE GRILE — Աւշային տկարութիւնք, մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, լեարդի և փայծաղի խըցումն, ներքին գործարանաց խցմունք, մաղձային քար եայլն։

HOPITAL — Մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, ստամոքսի ծանրութիւն, դժուարամարսութիւն, ախորժակի պակասութիւն ստամոքսի, Ջղացաւ, անմարսութիւն։

CELÉSTINS — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, միզական աւազ և միզական քար, յօդացաւ, շաքարախտ (Տիապէթ), ալպումին-միզական (Ալպիւմինիւրի)։

HAUTERIVE — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, աւազ, քար, յօդացաւ, շաքարամիզութիւն, ալպումին-միզական։

Աղբիւրին անունը պէտք է փնտռել շիշերու քաղսիլին վրայ։

Պոլսոյ ամեն դեղագործաց և դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ 667

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

24, Բէրշէմպէ բազար, Ղալաթիա

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ
(Պղնձէ, ձուլածոյ և թիթեղէ երկաթէ)
ԽՈՀԱՆՈՑԻ ՋՏԻՆԵՐ
ԲԱՂՆԻՔԻ, ՏԱՔՑՈՒ, ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ
Երկաթեփիլէ ոսկեպատեալ գործեր

ԴԱՆԱԿՆԵՐ
ՊԱՐՏԷԶԻ ԿԱՀԵՐ

Ջրհանք
Հրշէջ գիւղատար մեքենաներ

Ռազմութեան Գործիներ Ուշագոնի չատրուաններ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՔ
ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ
ԵՐԿԱԹԵԱՅ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ
ՇԻՆՈՒԱԾԱՆԻՒԹՔ
Ամեն տեսակ գործիքներ

Տատամնոցք-կշռորդք-ցորենի կշռորդ

Սառուցի գործիներ — Սառցամաններ Սառուցեալ ըմպելեաց գործիներ Գինւոյ մամուլներ
Տուղ — Լոգարան Լովապօ Ցորողներ — Խցագծըր մեքենայ

32, Մահմուտիյէ ճատտէ, Ղալաթիա

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

676

ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑՈՒՑԷՔ

ԲՈՒՏՕՆԱ (Գորսիքա), Բնական հանքաջուր երկաթախառն, թթուային, կազային. ամենազդու դարման ընդդէմ արեան տկարութեան, դեղնութեան, տենդի, ստամոքսի ցաւերու, եւ արեան նուազութեններն յառաջ եկած ամեն հիւանդութեանց։ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԲՈԼՈՐ ՋՈՒՐԵՐԷՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑ։

Հանքին տէրն է Ֆ. Մոլինարի, 2, Պովօ փողոց, Մարսիլիա. Կ. Պոլսոյ մէջ գործակալք են ԳԱՌԱՎԻԱ եւ ԲԵՌԴԻՔԵՐԴԻ, Ասսա խան, 4, Մաքսի փողոց, Ղալաթիա։ Կը ծախուի գլխաւոր դեղարանաց մէջ։ 621

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրփուլէ և Միջերկրականի գիծի բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոննոյ
Քանոբուս	4200	Սֆինքս	3000
Ֆարոս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նեֆթիս	3000
Սեսոստրիս	3250	Բերա	300
Թիբէս	3250	Լոթիւս	800
Մեմֆիս	3250	Օլինտա	800
Մարիոթիս	3250	Սէթի	700

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹԸԼ և ԸՆԿ. Ուիթըլ խան

ՃԷՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
541 31, Ճէյմս Սթրիթ, Լիվըրբուլ

ԲԱՊԱԵԱՆԻ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրբուլէ, Միջերկրականի և Օտեսայի գծի կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Բօթէ
Արգատիա	2,500	Ռոճըրս
Աթալանթա	2,500	Քրուիքշանկ
Լագոնիա	2,500	Ռոպինս
Մակեդոնիա	500	Մուրր
Ռումէլիա	2,800	Ֆօթըրճիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով փոխադրել կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներ և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ Ե՛ ԸՆԿ Գործակալք
536

ՔԻՒՆԱՐՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ամէն տասն օրն անգամ մը կը բանին Լիվէրբուլ և Միջերկրականի գծի։

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունուին Նիւ Եորքի, Պօսդընի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամեն կողմերուն համար. նմանապէս Հավրի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկովի, Մանչեսդրի, Պրատֆորտի եւ եւ համար։

Ուղեւորաց համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամեն շոգենաւու մէջ կայ կին ծառայող մը։ Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Գործակալ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒԻ
Թիւ 1 Քիւչիւք Համլ փաշա խան Ղալաթիա
561

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

որ կանոնաւորապէս կը բանին Լիվէրբուլէ և Միջերկրականի գծի.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անտալուզեան	2500	Ֆլավեան	3700
Արաբեան	2500	Ֆլորեան	3700
Արմէնեան	2500	Իպերիան	5500
Ասորեան	3700	Իլլիրեան	5500
Պավարեան	6000	Իտալեան	5500
Պօհեմեան	6000	Լէսպեան	2200
Քաստիլեան	800	Լիկեան	2500
Սիպրեան	2000	Լիպեան	800
Տալմաշեան	700	Մալթա	700
Էճիպտեան	3700	Պերուեան	3800
Ֆապեան	3700	Վալենսեան	6800
Ֆավոնեան	3700	Վենետիկեան	6800

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՕՆԹԷՆ Գործակալ Թիւ 1, Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա։

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվըրբուլ
546

Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆօնթէն.
Ճիպրալթար, Գ. Գ. Քարվըր Եղբարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վալման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քաժիլէրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորտատոս.
Զմիւռնիա, Գ. Ուիթըլ և ընկ.

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ընդ մէջ Անվէրսի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի
ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ապօլօ	2,000	Լէրանտօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարթէլլօ	2,500
Քամէօ	3,500	Միլօ	2,000
Քօրօմանտէլ	2,200	Նէրօ	2,000
Քրասօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Տէլթօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիլէօ	2,500	Օզրանտօ	4,500
Գամպրօ	2,100	Օթթօ	2,000
Գոտօ	2,000	Բասփոնիզ	1,200
Գոմօ	2,700	Բոլեմօ	3,200
Տինօ	2,500	Բառլէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Բիզա	2,800
Էրմօ	2,600	Բիզաիթօ	1,400
Տրագօ	2,609	Բիշնալօ	3,200
Ֆալկօ	800	Ռոլլօ	2,000
Ֆլավիօ	1,700	Ռոմէօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Ռոմէնօ	3.500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիտառօ	2,200	Սաֆօ	2,000
Կոզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրոտօ	2,200	Սորրէնտօ	4,300
Համկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	3,000	Թ. Բէլլօ	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկեր	1,306
Հումպերտօ	1,200	Թոլեմօ	2,800
Ջիլօ	2,300	Քամինկօ	3,600
Ջելօ	2,500	Ուիկօ	1600
Յօգւօ	2,200	Զէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէնօ	41.0

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ կ'ընծայուին

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւհիմ խան Ղալաթիա
551

ՆԱՒԱԳՆԱՑԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլեայի և Բաթումի գծի կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Բաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Աքվին որ յունիս 29ին Մարսիլիայէն և յուլիս 6ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Ածէլէ որ պիտի մեկնի յուլիս 1ին։

Ուղղակի և տրանզիտ փոխադրութիւն

Նաւոլշէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈԹԻ ՐՐՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւհիմ
Մումհանէ փողոց, Թիւ 14
556

Արտօնատէր Ս. ՅԱՄԱՑԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ
ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՊՈՒՏԱՊԷՍԹԻ
ՀԱՆԴԵՐՁ ՓՈԽԱԴԱՐՁՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	10,000,000

Օրեւելից Տնօրէն. Մ. Եօժէն Բարաբոր
» լիազօր գործակալ. Մ Նազարէթ Եազըճեան

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց ապահովութեան ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նմանապէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Աւելորդ կը համարիմք ըսել թէ ամեն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց իբր նուիրական պարտականութիւն մը է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն ու իւր զաւակաց ապագան ապահովել, կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կինն և զաւակունքը, աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար. աւստի որոց հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան չափաւոր պայմաններուն և միջակահանութեան մասին տեղեկութեանց, ուր մէն մի տարի Պուտապէշթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից վիճակահանութիւն, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։

Ամեն լեզուով յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Օրինակ.—30 տարու անձ մը տարին մի անգամ 4 ½ ոսկի տալով 200 անգլիական ոսկիի ապագայ մը պատրաստած կըլլայ իւր ընտանեաց եւն. եւն։

Փափաքողք պատրաստ են ընկերութեանս պատուաւորութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութեան ստանալ Եւրոպիոյ մեծ դրամատուններէն։ 65

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
„ՏՈՅՉԸՐ ԼՕՅՏ"
Ի ՊԵՌԼԻՆ

Շահաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ամեն տեսակ ապրանք, դրամաթուղթ եայլն, չօգնելով եւ սապաստանելով ու վարկուած։

Ընդհանուր գործակալ Կ. Պոլսոյ
ՏԻՐԱՆ ՆԱԶԱՐԵԱՆ
Թիւ 1 Հավուզլու խան, Պոլիս
791

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազդու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, կանայք, տկարակազմ Տղայները և ամեն փափուկ անձինք։

TRIPLEX IN UNUM SINGULIS
VIANDE QUINA PHOSPHATES

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ

Բաղկացեալ Մկանանց և Ջղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յօժար անհրաժեշտ նիւթերով։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, եւայլն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժասպառութեան ամեն վիճակներուն որոց յատուկ չարաշուք կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼԻ, Պուրպօն փողոց, 14—ԼԻՈՆ

Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին է ընդհանուր Մթերանոցն Ալեքսանտրի դեղարան Տեյլա-Սուտօա, Պերա Մեծ փողոց 169. 766

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ
ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ
664

1887 ՅՈՒՆԻՍ 15 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՅՈՒԼԻՍ 31

Վօսփորէն Ելնող շոգենաւներ

11 15 Ենիմ. Մեղ. Պեյլիւք. Թար. Ենիքէ. Ստէն. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արն. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկթաշ.
11 15 Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.
11 15 Վանիք. Չէնկել. Պէյլէր. Գուզկ. Գապալթ.
11 15 Պէյգ. Բաշապ. Չուպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկել. Պէյ. Գուզ.
12 — Գավագներ Մէղարպ. Պէյլիւք. Թար. Պէյգ. Բաշապ. Չուպուգլը Գանլը. Ա. Հիսար Գանտ. Վանի. Չէնկելք. Պէյլէր. Գուզկ. Պէշկ.թաշ.
12 — Ենիմ. Մեղարպ. Պէօյ. Թար. Ենիքէ. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ.
12 45 Ենիմ. Մեղ. Պէօյ. Թար. Ենիքէ. Ստէնիա Պօյաճ. Ռ. Հիս. Պէպէք Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ.
1 30 Ենիմ. Մեղպ. Պէօյ. Թարպ. Ենիքէ. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ.
2 — Պէյլիւք. Թարպ. Պէյգօղ. Բաշապ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ.
2 15 Ենիմ. Մեղպ. Պէյլիւք. Թարպ. Ենիքէ. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկթաշ.
3 15 Ենիմ. Մեղպ. Պէյլիւք. Թարպ. Ենիքէօյ Ստէն. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկթաշ
3 30 Մեղպ. Պէօյ. Թարպ. Պէյգօղ Բաշպ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիկթաշ
4 15 Ա. Գավագ Ենիմ. Մեղպ. Պէյլիւք. Թարպ. Ենիքէ. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկթաշ
4 45 Պէօյ. Պէյգ. Բաշապ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Խուսկ.
5 30 Ենմ. Մեղ. Պէյլիւք. Թար. Ենիքէ. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուր. Օրթ. Պէշիք.
7 — Ենիմ. Մեղարպ, Պէյլիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաշապ. Ենիքէ. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտի. Արնավ. Չէնկել. Պէյլ. Օրթ. Գուզկ. Պէշիք. Խուսկ.
7 45 Ա. Գավ. Ենիմ. Մեղարպ. Պէյլիւքտէրէ Թարապ. Ենիքէ. Ստէն. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթա. Պէշիք.
8 45 Պէօյ. Թար. Պէյգօղ Բաշապ. Չուպուգլը Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Խուսկ.
8 45 Ենիմ. Մեղ. Պէօյ. Թար. Ենիքէ. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ.-Գուր. Օրթ. Պէշիք.
9 30 Ենիմ. Մեղպ. Պէօյ. Թարպ. Ենիքէ. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք.
10 — Ենիմ. Մեղ. Պէօյ. Թար. Ենիքէ. Ստէնիա Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք.
10 30 Ենիմ. Մեղպ. Պէյլիւք. Թարպ. Ենիքէօյ Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկթաշ.
10 45 Մեղպ. Պէյլիւք. Թարպ. Պէյգօղ Բաշապ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Խուսկ.
11 — Ենիմ. Մեղարպ. Պէյլիւք. Թարապ. Ենիքէ. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշիք.

Կամուրջէն Ելնող շոգենաւներ

12 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիքէ Թարպ. Պէօյ. Մեղպ. Ենիմ.
1 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թար. Պէօյ. Մեղպ. Ենիմ.
1 30 Խուսկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկել. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպուգլը Բաշապ. Պէյգօղ Թարպ. Պէյլիւք. Մեղպ.
1 45 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Ստէն. Ենիքէ. Թարպ. Պէյլիւք. Մեղպ. Ենիմ. Ռ. Ա. Գավագ.
2 — Գապալթ. Խուսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյ. Չէնկէլք. Արնավ. Գանտ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիքէ. Բաշապ. Պէյգ. Թարապ. Պէյլիւք. Մեղարպ. Ենիմ.
2 30 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թար. Պէօյ. Մեղ. Ենիմ.
2 45 Խուսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաշպ. Պէյգօղ Թարպ. Պէյլիւքտէրէ
3 15 Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թարապ. Պէօյ. Մեղարպ. Ենիմ.
4 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Ստէն. Ենիքէ. Թար. Պէյլիւք. Մեղ. Ենիմահալլէ.
4 30 Խուսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաշպ. Պէյգօղ Թարպ. Պէյլիւքտէրէ
5 30 Գապ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Պէյգ. Թարապ. Պէօյ. Մեղարպ. Ենիմ. Ռ. և Ա. Գավագ.
6 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թարպ. Պէօյ. Մեղ. Ենիմ.
6 45 Խուսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկել. Արնվ. Գանտ. Ա. և Ռ. Հիսր. Գանլըճ. Միրկ. Ենիքէ. Թարապ. Պէյլիւք.
8 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենի. Թար. Պէօյ. Մեղ. Ենիմ.
9 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թար. Պէօյ. Մեղ. Ենիմ.
10 — Գապ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վան. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպուգլը Բաշապ. Պէյգ. Թար. Մեղ. Ռ. և Ա. Գավագ.
10 15 Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Ստէն. Ենիքէ. Թարապ. Պէյլիւք. Մեղարպ. Ենիմ.
11 — Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկէօն Ենիքէ. Թարապ. Պէօյլիւք. Մեղարպ. Ենիմ.
11 — Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկել. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպ. Բաշապ. Պէյգ.
11 30 Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Վան.
12 — Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ.